AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 11-tas | Telefonas Dial 5-1094 | WORCESTER, MASS., 14-tą KOVO (MARCH) 1936 M. | Kaina 5 Centai | VOL. XIX

Atveža Pasaulio Lietuvių Sąjungos Statutą

Kaunas, kovo 7 d. (DULR telegrama) — Kovo septintą išvyko į Jungtines Amerikos Valstijas Pasaulio Lietuvių Sąjungos Sekretorius daktaras Leimonas. Jis kartu atsiveža Pasaulio Lietuvių Sąjungos jau paruoštą statutą, kuris bus patiektas Sąjungos nariams gyvenantiems šioje šaly svarstymui. Kartu jis atsiveža kolekciją Lietuvos liaudies dirbinių ir suruoš lietuvių kolonijose parodas. Jis mano aplankyti visas lietuvių organizacijas, o taippat tartis del sudarymo pasaulinio lietuvių muziejaus. DULR.

Vilniaus Kovos Reikalu

Smagu man pranešti Amerikos lietuvių visuomenei, jog ilgametis Vilniui Vaduoti Sąjungos Reikalų Vedėjas ir "Musų Vilniaus" redaktorius Vincas Uždavinys, laivu "Berengeria" atvyksta į New Yorką šio kovo mėnesio 17 dieną, kaipo žurnalistas, turintis tikslą pažinti arčiau šios šalies gyvenimą. Jisai ketina čia užtrukta šiek tiek ilgesnį laiką.

Amerikos lietuviai turės progos iš jo lupų išgirsti naujausių žinių apie Lietuvą ir okupuotuosius Lietuvos kraštus.

Kan. F. Kemėšis

Didelis Transportas Mėsų iš Lietuvos

Šiomis dienomis atėjo iš Akc. B-vės "Maisto" didelis transportas mėsų dėl A. S. Trečioko, Newark, N. J., Amerikos Lietuvių Vaizbos Buto, Pittsburgh, Pa., Marianapolio Kolegijos, Thompson, Conn. ir P. V. Jurgėlos, Brooklyn, N. Y.

Dalis atsiųsto produkto iš muitinės jau išimtas ir skubiai vietos lietuvių tarpe yra skleidžiamas.

Produktas visais atžvilgiais yra tinkamas ir vartotojų mėgiamas.

Negirdėta Bausmė Tilžiškiui Lietuviui Moksleiviui

Tenka patirti iš "Tilsiter Zeitung" 13 Nr. apie vokiečių įstaigų pasielgimą su vienu Tilžės lietuvių gimnazijos mokiniu Banaičiu, kuris mokėsi gimnazijoje ir gavo parašyti namų darbą tema: "Tilžė, kaipo pasienio miestas". Jis, parašęs šį rašinį, įteikė savo mokytojams, kuriems jo darbas tiek nepatiko, kad jis buvo perduotas "aukštesnėms įstaigoms", o pats Banaitis išvarytas iš gimnazijos. Jam uždrausta įstoti į bet kokią kitą mokyklą ir neleidžiama vargonuoti Tilžės bažnyčioje lietuviškų pamaldų metu. Maža to, dabar dar grėsia Banaičiui pavojus atsidurti jaunuolių pataisų namuose.

Ką gi mažametis Banaitis galėjo tokio parašyti, kad jį ištiktų toks baisus likimas? Matyti, jis, budamas atviros širdies lietuvis ir visiškai nenusivokdamas apie politiką parašė ką nors minėtame rašinėlyje apie Tilžės arba prusų lietuviškumą. Žinoma, jis tai galėjo parašyti tik prisiskaitęs Vokietijos mokslininkų, kurie prieš karą vienu balsu įrodinėjo, kad Rytprusiai yra lietuviškos kilmės ir kai jų daugelis dar ir dabar moka lietuviškai, ypatingai Tilžės apylinkėse.

Kur gi čia kaltė? Juk patys Vokietijos moksliinkai buvo tos pačios nuomonės. Kas mokėsi gimnazijoje, gali prisiminti, kad mokytojai, duodami rašto darbus mokiniams, palieka jiems pilną laisvę savo mintis reikšti temos ribose. Yra negirdėtas dalykas, kad mokiniui gręstų kalėjimas už jo rašto darbą, kurį jis paremia autoritetingomis mokslininkų mintimis arba statistiniais daviniais. Nėra abejojimo, kad Banaitis visiškai nekaltai tapo auka Vokietijos eksterminacinės politikos lietuviškumo atžvilgiu. Atsitikimas su Banaičiu dar kartą įrodo, kokiose sąlygose dabar gyvena Vokietijos mažumos. Tsb.

AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVĖJE ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Potvinis Paplukdė Lietuvos Tuolaikinę Sostinę Kauną; 5,000 Kauno Gyventojų Liko be Pastogės

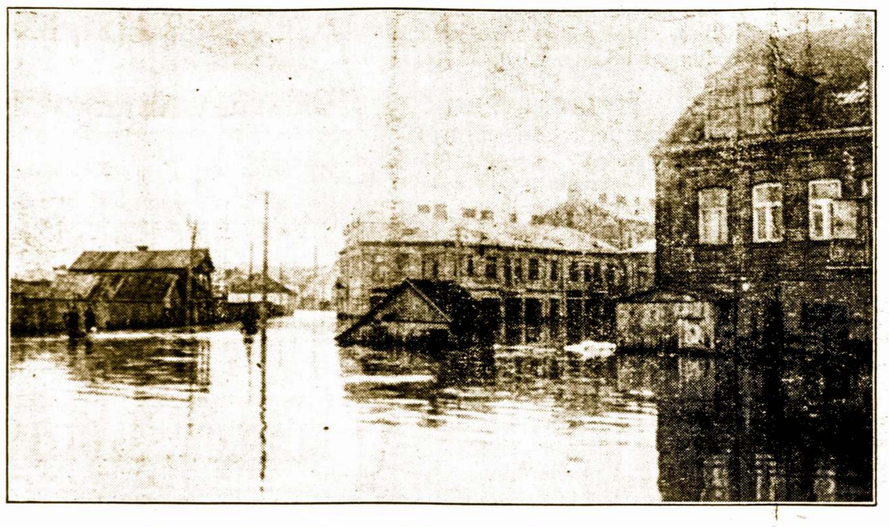

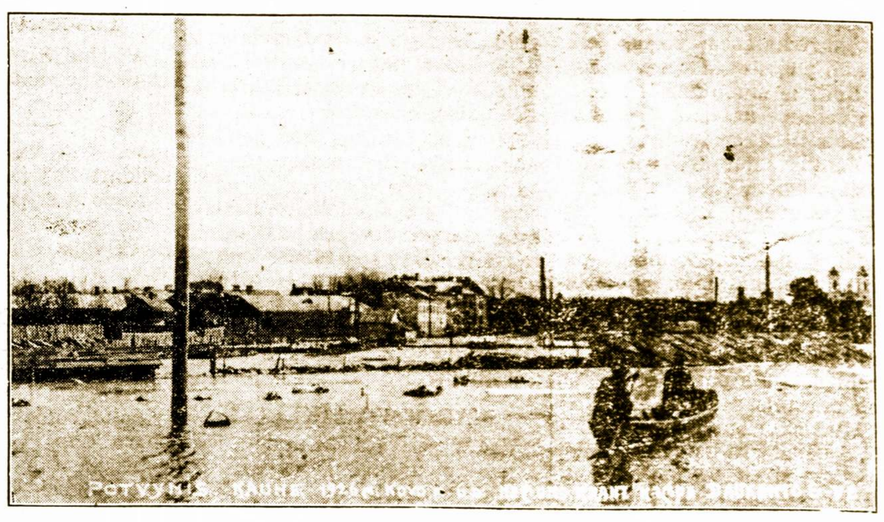

Kaunas, kovo 11. — Iš čia pranešama, kad Lietuvos sosintę — Kaunas ištiko didelis potvinis ir gal pirmas tokis baisus visoj Kauno istorijoj. Ledams susigrudus Nemune prie Kauno, vanduo pakilo 20 pėdų virš normališko saiko ir tokiu budu visą žemutinę miesto dalį užliejo, 5,000 gyventojų liko be pastogės. Viršui viename iš matomų vaizdų parodo įvykusį potvinį kovo 6-tą, 1926 m., kuris taipgi nemažai žalos pridarė, tačiau nėra palyginamas su dabartinio potvinio baisumais.

EUROPA APGAUBTA KARO PAVOJUM; VOKIEČIAI ATSISAKĖ APLEIST REINA

Londonas, kovo 12. – Čia įvyko pasaulinio karo sąjungiečių konferencija, kurioje dalyvavo Anglija, Prancuzija, Italija ir Belgija. Visos jos pripažino, kad Vokietija sulaužė Lokarnos ir Versaliaus sutartis (prg. 42 ir 43) ir pareikalavo, kad Vokietija savo kariuomenę tuojau ištrauktų iš užimtos Pareinio srities. O tuo tarpu viršsužymėtos Signatorinės Valstybės verbuoja s a v u s sąjungiečius ir rengiasi prie kitos Tautų Lygos konferencijos, kuri įvyks Genevoje. Čia bus nutarta kokių priemonių imtis, kad Vokietiją pasiklupdyt. Tomis priemonėmis bus "Sankcija", ekonominio blokado arba ultimatumas ir gal karas.

Jau Prancuzija turi ant savo ir Vokietijos rubežiaus suverbavus 300,000 kariuomenės. Moderniškos tvirtovės, kurios tik ką buvo įrengtos Vokietijos pasieny, visos užimtos. Kariški orlaiviai, tankos, šarvuočiai, artilerija žygiuoja Vokietijos link. Žodžiu, e i n a pilnas kariškas pasirengimas.

Paryžius, kovo 12. — Kilus karui su vokiečiais netrukus bus pastatyta iš 40,000,000 kariuomenė, kuri, apart Anglijos, skaitliuojasi šitaip: į 48 valandų laiką Prancuzija pastatys 1,000,000 kareivių; Rusija, 3,000,000; Lenkija 1,000,000; Rumunija, Jugoslavija ir Čekoslavija po 800,000 arba ir daugiau.

Į antrą kategoriją įeina atitarnavusieji kariuomenėje kariai, arba kitaip sakant išlavinti kareiviai — rezervai. Tokių rezervų gali pastatyt Prancuzija, 7,000,000; Rusija, 17,000,000; L e n k i j a 2,000,000; R u m u n i j a 1,000,000; Jugoslavija, 1,700,000; Čekoslavija, 1,600.000.

Tuolaikinis kariškų orlaivių skaičius įmatomas sekantis: Prancuzija gali pristatyt 2,400; Rusija, 3,000; Jugoslavija, 800; Lenkija, 700; Čekoslovakija, 600; ir Rumunija, 500 kariškų orlaivių.

Paryžius. — Prancuzų-Sovietų karišką sutartį senatas užgyrė didele didžiuma balsų — 231 prieš 52. Dabar tas Sovietų-Prancuzų kariškos sutarties raštas pateiktas Prancuzijos prezidentui Lebruno del pasirašymo.

Karaliaučius, Vokietijoje. — Neatsižvelgiant į visus signatorinių valstybių kariškus pasirengimus, Prusijos premieras, oro ministeris, gen. Herman Wilhelm Goering, griausmingai sušuko, kad vokiečiai savo kariuomenės iš Pareino srities neatitrauks. Vokiečių vadas Hitleris savo kalboje, pasakytoje Karlsruhe, taippat šaukė, kad kaip Vokietija negalėjo toleruot Lokarno ir Versaliaus sutarčių, taip ji negali išpildyt Signatorinių Valstybių reikalavimo, ir todel griežtai atsisako ištraukt savo kariuomenę, kuri užėmė demilitarizuotą Pareinio sritį su 15,000,000 gyventojų.

Vokiečiai į tą demilitarizuotą Pareinio sritį įsibrovė 7-tą kovo su 25,000 moderniškai apginkluotos kariuomenės, ir šiandien jie jau ten turi į 100,000 kareivių. Sunkiąsias artilerijos kanuoles ir tankus įvežė po priedanga tamsos. Dabar toje srityje jie taip įsistiprino, kad atvirai signatorinėms valstybėms pasakė, jog Vokietija yra pasiryžus apgynt savo nepriklausomybę nuo bile šalies, bandančios peržengt Vokietijos rubežių. Hitleris savo kalboje pabrėžė: "Jei jau mes kur sykį įžengsim, tai atgal nesitrauksim. Mes siulom taiką, bet galim ir kariaut".

Dabar vokiečiai išleido įsakymą per savo konsulatus į svetimose valstybėse gyvenančius vokiečius, kad jie susiregistruotų. Konskripcija paliečia nuo 1914 iki 1917 metų jaunastovius.

Ispanijoje Einama Prie Civilio Karo

Madrid, kovo 12. — Kairieji su dešiniaisiais bei radikalai su fašistais ir monarkistais niaujasi. Bažnyčios ir klioštoriai deginama, kunigai ir vienuoliai apleidžia šalį — slepiasi. Vienas žymus socialistas advokatas Ispanijos parlamento narys, Asua, per plauką išnešė savo gyvybę. Jam išeinant iš namų buvo paleista į jį 5 šuviai, kurie kaip tai stebuklingu budu jam nepataikė, bet susmigo į jo sargybinio kuną ir ant vietos užmušė. Iš pasitikėtinų šaltinių pranešama, kad keletas žymių monarkistų ir fašistų vadų yra pasmerkti sušaudymui.

9,000,000 Suv. Valstijų Gyventojų Ieško Darbo

Washington, kovo 7. — Suv. Valstijų Darbo Departamentas turi suregistravęs per valdiškas darbo agenturas 9,000,000 bedarbių. Ta skaitlinė parodo, kad nuo pereitų metų birželio 30 dienos bedarbių skaitlius padidėjo iki 2,241,000. Bet abelna bedarbių skaitlinė šiandien jau viršija 12,000,000.

VOKIETIJA GERINASI PRIE LIETUVOS IR RENGIASI UŽMEGST SU JĄJA "DRAUGIŠKUS" RYŠIUS

Berlynas, kovo 8. — Oficialė vokiečių žinių agentura paskelbė, kad Vokietija su Lietuva jau sėdi prie "taikos" stalo ir rengiasi užmegst draugiškus ryšius tarpe tų dviejų šalių.

Suprantama, kad Lietuva nuo jai siulomos "draugiškos" sutarties atsisakyt negali. Kaimynystėje gyvenant reikia gyvent "broliškai", o ypatingai jei to broliškumo siekia jos kaimynas. Tačiau iki šioliai pas vokiečių vadą Hitlerį to broliškumo link Lietuvos visai nesimatė. Jis jai grumojo kumščia ir manė ją ekonomiškai badu numaryt. Bet dabar, kuomet jo politika pasviro į vakarus ir kuomet pajuto signatorinių valstybių geležinį kumštį prie savo panosies, tai jau ir Lietuva gera. Reikia pasakyt, kad del tokio vokiečių draugiškumo, jei nedidžių valstybių įtaka, tai šiandien jau Klaipėdos kraštas lietuviams tebutų žinomas tik iš prisiminimo. Gerai sako ta lietuvių patarlė: "Nespiauk brolau į vandenį, rasi, kad netektų jį pačiam išgert". Taip dabar ir su vokiečiais yra.

Milžiniškas Teleskopinis Atvaizdas Jau Gabenamas

Corning, N. Y., kovo 10. — $6,000,000 vertės astronominis teleskopas buvo Corning Glass Work išdirbystėje atlietas ir jau dabar traukiniu išgabenamas į Pasadeną, Kalifornijos Teknologijos Institutą. Šis teleskopas apima 200 colių plotmenį ir yra vienas iš didžiausių pasauly. Jis bus įkeltas į Palomar Kalną pietinės Kalifornijos daly. Bet pakol jis bus tinkamai prirengtas del astronomijos mokslo studijų, teks mažiausia del jo padirbėt apie trejetą metų laiko.

Manoma, kad Oras Turi Savo Šviesą

Maskva, kovo 10. — Sovietų baliunas nuo Maskvos pakilo iki 32,808 pėdų aukščio. Į gondolą sėdo sovietų mokslinės akademijos mokslininkai I. A. Kvostikovas ir B. I. Romanovas. Jiedu su savim pasiėmė vokiškos ir rusiškos išdirbystės spektografus, kad su jų pagelba nufotografuot oro šviesą, kuri sulig mokslininkų nuomonės nesant saulės nuosavybė.

Važiuoja į Latviją

Pernai Latvijoje dirbo apie 4.000 Lietuvos lenkų darbininkų. Jie dirbo tik vasaros metu. Didesnių nusiskundimų Lietuvos darbininkai pernai neturėjo. Dėl to Latvijos žemės ukio rumai per Lietuvos konsulatą Rygoje prašė šiemet Lietuvoje leisti pasisamdyti apie 8.000 laukų darbininkų. Darbininkų samdymas prasidės kovo mėnesį. Su visais samdomais darbininkais bus sudarytos sutartys.

LIETUVIAI!
SKAITYKITE ir PLATINKITE AMERIKOS LIETUVĮ

LIETUVIAI AMERIKOJ

Hartford, Conn.

ŽINIOS IŠ LIET. VEIKLOS

Vietos Jaunų Vyrų klubas gerai gyvuoja. Pareitaime susirinkime 24 d. vas. paaiškėjo, kad klubo veikiančioji komisija pasiūlė naujam organizaciniam vajui planą. Vajus prasidėjo nuo 24 d. vas. mėn. ir baigsis bal. 24 d. Pramogų rengimo komisijos Pirm. p. J. Pagirskas pranešė, kad bus surengtas šaunus bankietas vajaus užbaigtuvėms.

Iš įvairių komisijų pranešimų paaiškėjo, kad klube sporto ir abelno veikimo bei klubo administracijos reikaluose viskas eina tvarkiai pagal nustatytą parėdymą. Kol kas klubo nariai socialiniam veikime neatsilieka nuo kitų vietos lietuvių draugijų.

Kadangi Jaunų Vyrų klubas prisidėjo prie VVS skyriaus, tai jo atstovas p. Rakauskas patiekė savo pranešimą iš VVS skyriaus veiklos, kame jis pareiškė pasitenkinimo, kad Vilniaus vadavimo akcija VVS skyriuje yra gana rimta ir, kad susirinkimai VVS narių gyvi ir žingeidųs. Jis patarė visiems klubo nariams tapti aktuališkais VVS skyriaus nariais, o buti VVS nariu yra lengva — sakė jis — nes minimalė metinė mokestis nedaugiau kaip 15 centų: 10 centų Vilniaus pasas ir nemažiau kaip 5 centų pasui užvizavimui Vilniaus ženklelio nupirkimas suteikia pilnas teises buti VVS skyriaus nariu.

Pirmininkas p. V. Burdulis pareiškė, kad Vilniaus vadavimo reikalai, tai yra be galo svarbus dalykas, ir todel kiekvienas klubo narys privalo pagal išgalę remti Vilniaus vadavimo reikalus ir akciją. Susirinkimas užbaigtas geroje nuotaikoje.

VVS SKYRIUS MINĖS SAVO 5-ių METŲ SUKAKTĮ

Teko patirti, kad Vilnių Vaduoti S-gos skyrius rengiasi paminėti savo 5 metų gyvavimo sukaktį. Šiuomi reikalu bus rupinamasi sekamam VVS sk. narių susirinkime — pareiškė Vice — Pirm. p. A. Strazdas. Yra kalbų, kad bus pakartotas vaidinimas meladramatiško veikalo: "Už Vilnių", kuris buvo vaidinamas 16 d. vasario ir vietos publikai labai patiko.

Greta to, VVS skyriaus valdybos nariai ir išrinktoji specialė komisija iš gerb. ponių, Mančiunienės, Alijošienės ir Giedraitienės rupintis surengimui bankieto del priėmimo atvykstančio Vilniui Vaduoti Sąjungos Centro Komiteto nario ir buv. "Musų Vilnius" žurnalo, VVS organo redaktoriaus p. Vinco Uždavinio, kuris tikimasi pasieks Ameriką pradžioje kovo mėnesio. Žodžiu, musų "Vevesai" nemiega, veikia.

IŠ SPORTO VEIKLOS

Vietos Lietuvos Vyčių sportininkai, merginų ir vyrų basket bolės jauktai smarkiai lošia. Bet dėja, pastaruoju laiku vyrų jauktas tapo nugalėtas Waterbury, kas musiškiams buvo dideliu smugiu, nes per pastarus 3 metus Waterburiečiai visuomet buvo nugalėti musiškių, tatai dabar musiškiai galvoja, kaip jie galėjo pralaimėti, o Waterburiečiai labai didžiuojasi pergale. Bet jųjų pasididžiavimas ir džiaugsmas gal neilgam bus, nes musiškiai dar rengiasi Waterburiečius supliekti.

Merginų jauktas turi neblogą pasisekimą, bet musų panelės dar tik mėgėjos savo sporte. ateityje jos dar labiau pasižymės, nes pas jas yra pasiryžimo ir energijos nepasiduoti lenktynėse, ypač Etna Life Insurance kompanijos merginų jauktui, kuris deda pastangas musiškes apveikti. Lietuvaitės laikykitės!

MARIJOS VAIKELIAI

Vakar netikėtai užklydau, maniau, kad užgavėnių vakare patekau į gražų burelį lietuvaičių panelių šokių mokyklą, kur gražus burelis jaunų kaip lelijų mergelių (Amerikoje gimusių ir augusių) mokinasi lietuviškų šokių. Bet staiga su nusistebėjimu aš išvydau Marijos Vaikelių Draugijos nares šiame šokių mokinimosi susirinkime.

Na, manau sau: ot koks mano apsivylimas! Bet mano kolega atšovė man: Ką tu kalbi, Jonai! Ar gi jaunas vyras patekęs į tokį garžų jaunų panelių burelį gali buti apviltas?, — sušuko jis nusistebėdamas mano pareiškimu. Jau tu visai be jausmų palikai, sustingo tavo jaunas kraujas. Gi malonios panelės pavadino mus pasipraktikuoti lietuviškai šokti. **Reporteris**

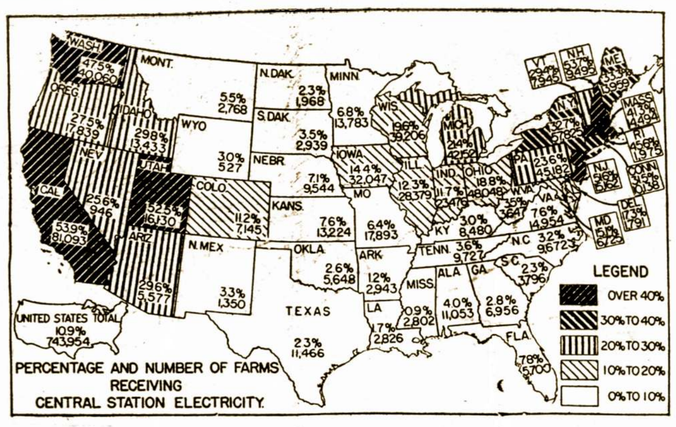

Suvienytų Valstijų Sodžiaus Elektrofikacija 1935 Metais

Hartford, Conn.

SLA 124 KP. ATGIJA IR LIETUVIŠKOS "MOVIES"

Vietinė SLA 124 kuopa grįžta prie normalus gyvenimo, atgijo jos veikla, nariai pradėjo lankytis į susirinkimus skaitlingiau, santykiai narių gerėja ir solidarumas jau pasireiškė.

Kovo 8 d. įvykusiame susirinkime paaiškėjo, kad pirmas šių metų vakarėlis — bankietas pavyko gerai, pelno liko apie 30 dol., dabar rengiamasi prie kito vakarėlio surengimo — lietuviškų judamų paveikslų, kuriuos rodys iš Lietuvos atvykęs p. A. Žigas. Žodžiu, kuopos narių upas ir solidarumas žymiai pagerėjo po to kaip Vitaičio — Gegužio politiška įtaka ir intrygos sumažėjo, buvusieji kuopos viršininkai, kurie buvo "liarmų" ir sauvaliavimų vykdintojai musų kuopoje, visi išėjo iš valdybos po to kaip Gugužis buvo išstumtas iš Susivienijimo vadovybės ir kuomet Vitaičio politiką Bagočius savo cenzura sustabdė.

Išėjus iš valdybos J. Sekiui ir G. Levišauskui su jųjų "gizeliais", dabar kuopoje ramu, nes nėra kam narius erzinti ir liarmus kelti bei sauvaliauti. Naujoji kuopos vadyba, kurią sudaro pusiau vyrai ir moterys, pasekmingai ir solidaringai veikia, nori išlyginti skolas, kurias senoji valdyba paliko.

PILDOMOSIOS TARYBOS RINKIMAI ATIDĖTI KITAM MĖNESIUI

Bus šaukiamas nepaprastas narių susirinkimas Pildomos Tarybos rinkimams kitame susirinkime bal. mėnesy. Teko patirti, kad vadinamas "Sargybos Bokšto" Komitetas, kurį sudaro tuli SLA politikieriai, yra atsikreipęs į tulus narius su atsišaukimu del SLA Pild. Tarybos rinkimų, bet nariai domės nekreipia, nes jau supranta, kad politikieriams rupi demoralizacija Susivienijime. Tikimasi, kad rinkimai bus bešališkai atlikti.

ŽMONĖMS PATIKO

Musų filmininko p. J. Januškevičiaus, Jr. judamieji spalvuoti paveikslai buvo rodomi Hartforde 1 dieną kovo ir labai patiko. Kuomet buvo rodoma Lietuvos karuomenė, jos manievrai ir paradas Aleksoto kalne Kaune, šie vaizdai iš karuomenės žavėjo musų publiką, sukėlė ovacijas.

Abelnai, p. Januškevičiaus paveikslai šį metą kur kas geresni negu praėjusiais metais, publikoje paliko didelį įspudį ir užsiganėdinimą. Dabar vietos lietuviai laukia kito filmininko, p. A. Žigo, kuris rodys savo judamuosius paveikslus 29 d. kovo.

ĮTEIKĖ TAURĘ

Vietos lietuvių draugijų komitetas priešaky su p. J. Mančiunu įteikė labai gražią sidabrinę taurę Waterburio jaunų lietuvių orkestrui už jųjų dalyvavimą Hartforde lietuvių parade paminėjimui Connecticut valstijos 300 metų sukakties, kame vietos lietuviai puikiai pasirodė ir už ką nuo valstijos Sekretoriaus gavo padėkos laišką. Waterburiečiai dovana labai patenkinti, gi vietos lietuvių draugijų komitetas atlikęs rimtą darbą, taipgi yra pasitenkinęs.

J. PETRUKEVIČIUS LAIMĖJO RINKIMUS

Vietos lietuvių pil. pašalpiniam klube šiems metams išrinktas pirmininku senas vietos lietuvių veikėjas p. J. Petrukevičius. Ligi šiol šiame klube pirmininkavo komunistinės pasaulėžiuros žmonės. Ši staigi permaina kaip kam padarė įspudžio, kad musų komunistai neteko įtakos šiame klube. Ar naujasis pirmininkas padarys šį klubą populiariškesniu ir lietuviškesniu, ateitis parodys, kol kas jame vyrauja normali, lietuvišku atžvilgiu, padėtis. Linkėtina naujam pirmininkui pasisekimo.

VVS NARIŲ VEIKLA

Vietinis Vilniui Vaduoti S-gos skyrius šį metą žymiai sustiprėjo, nes prie jo prisidėjo kelėtas vietos draugijų, dabar jame yra 14 lietuvių draugijų. Veikla VVS skyriui didėja, dabar rengiamasi prie sutikimo atvykstančio VVS C. K. nario, "Musų Vilnius" žurnalo redaktoriaus p. Vinco Uždavinio ir paminėjimo 5 metų sukakties VVS skyriaus gyvavimo. Komiteto narės, gerb. ponios Mančiunienė, Alijošienė ir Giedraitienė ruošia programą, bus rengiamas gražus ir šaunus benkietas.

"A. L." Reporteris

Philadelphia, Pa.

J. E. VYSKUPO TEOFILIAUS MATULIONIO PAGERBIMAS IR IŠLEISTUVĖS

Sekmadienį, kovo 1-mą dieną, vietinės trys lietuvių parapijos Šv. Kazimiero,, Šv. Andriejaus ir Šv. Jurgio parapijos iškėlė nepaprastai didelį bankietą, kaipo pagerbimą, J. E. Vyskupui T. Matulioniui. Bankietas buvo sykiu ir atsisveikinimas, nes J. E. Vyskupas Teofilius Matulionis išvyksta iš Amerikos ir gryžta atgal į Europą, neapleis neaplankęs Lietuvos, paskui į Šventąją Žemę. Buvo sukviesta ir atsilankė žymių svečių, lietuvių inteligentų ir veikėjų. Jo Eminencija Kardinolas Daugherty buvo atsilankęs į vakarienę.

Apie penktą valandą po-pietų, jau svečiai buvo suėję į Šv. Kazimiero svetainę. Netrukus, sulaukė garbingų svečių. Sykiu įėjo J. E. D. Kardiolas Daugherty; J. E. Vyskupas T. Matulionis; Kun. Ignacus Valančiunas; Kun. Juozas Čepkauskas; Kun. Ignacas Zimblys; Kun. Dr. Juozas Končius, Mt. Carmel, Pa.; Kun. P. Garmus; Kun. Batutis; Kun. E. Paukštė; Kun. V. Martusevičia. Publika maloniai juos sutiko — atsistojimu ir delnų plojimais. Garbingam svečiam priėjus prie gražiai išpuoštų stalų ir užėmus savo vietas, kun. J. Valančiunas paprašė Jo Eminencijos Kardinolo Daugherty atkalbėt maldą, prieš valgimą. Malda buvo įspudingai atkalbėta, paskui visi ramiai, tykiai ir mandagiai valgė skanius valgius pagamintus pačių parapijonkų. Po valgio, perstatytas J. E. Kardinolas Daugherty, kurs kalbėjo veik per valandą laiko apie J. E. Vyskupo T. Matulionio biografiją, kaip jis perleido daug metų Rusijoj ir be priežasties suimtas Maskvos vyriausybės. Kardinolas kalbėdamas buvo labai susijaudinęs, paskui užbaigęs kalbą atsisveikino su vyskupu T. Matulioniu ir išeidamas pro duris apsišluostė ašaras.

Vakaro vedėju buvo pakviestas kun. Dr. K. Batutis, kurs perstatė sekančius kalbėti: kun. Dr. V. Martusevičių; Kazį Dryžą; Kazį Žadeikį; p. Kazlauską; Kun. I. Zimblį; V. Ašiurą; H. Horan, anglą advokatą; S. Mažeiką; adv. M. Šliką; J. Kavaliauską; Kun. E. Paukštę, Chester, Pa.; A. Užumeckį; J. Boyle, Generalio Valstijos Teisininko Padėjėją; Juozą Valančių; Dr. A. Mickuną; adv. K. Čeladiną; Kun. P. Garmų, Easton Pa.; Kun. Dr. J. Končių, Mt. Carmel Pa.; Dr. Klimą su žmona; ir Dr. J. Čeladiną. Visų kalbos buvo malonios, ir nuoširdžios, reiškiančios širdingus linkėjimus atsisveikinimo proga, J. E. Vyskupui Teofilui Matulionui. Reikia pažymėti, kad advokatas Šlikas labai nuosekliai ir įspudingai kalbėjo. Taipgi K. Dryža, reiškė savo linkėjimus vardan parapijos ir paprašė visų dalyvių atsistojimu palinkėt J. E. Vyskupui T. Matulionui laimingos kelionės ir reikšti atsisveikinimą. J. E. Vyskupas Matulionis iš priežasties ne stiprios sveikatos neišbuvo iki pabaigos. Prieš išeinant, jisai savo kalboje m a l o n i a i s ir j a u s m i n g a i s žodžiais reiškė nuoširdžią padėką už tokį nuoširdų parengimą ir prašė visų nepamiršt tėvynės Lietuvos, esant reikalui ištiest pagalbos ranką kaip ikšiolei darėme. Ištarus Vyskupui paskutinius atsisveikinimo žodžius, visi dalyviai sustojo. Garbingas šių laikų kankinys apleido svetainę tardamas, "Sudiev".

"Balandėlis"

Boston, Mass.

Nors daugelis iš musų lietuvių yra tapę Jungtinių Valstijų piliečiais, bet jiems nebuvo progos arčiau susipažinti su Valstijų įstaigų veikimu. Kad norintiems duoti progą pamatyti Valstijos įstaigas ir susipažinti su jų veikimu, Amerikos Lietuvių Demokratų Sąjungos direktoriai yra nutarę kiekvieną trečiadienį, po pietų, nuvežti grupę lietuvių aplankyti vieną iš žemiau išvardintų ar panašių įstaigų: Valstybės Ukį, Norfolk Kalinių land, Long Island, Concord Pataisos Namus, Waverly Instituta Silpnapročiams, Perkins Institutą Akliems, Bridgewater Valstybės Ukį, NorfolkK alinių Koloniją, Katalikų Namus Kurtiems ir Nebyliams Vaikams, Peabody Muzėju, Fogg Muzėju, Fine Arts Muzėjų ir t. t.

Manoma kad pirmutinė grupė važiuos aplankyti vieną iš virš išvardintų įstaigų trečiadienyje, Balandžio 1 d.

Dalyviams nieko nereikės mokėti, nes Sąjungos direktoriai parupins reikalingus leidimus ir susisiekimo priemones.

Kadangi įstaigoms reikia iš anksto pranešti skaičių atvykstančių svečių, tai norintieji dalyvauti bet kurioje grupėje turi iš anksto užsiregistruoti pas vieną iš sekančių Sąjungos direktorių: Dr. Jonas G. Arentas, 897 E. Broadway; Dr. C. J. Landžius Seymour, 534 E. Broadway, Jonas S. Mėšlis, 455 W. Broadway, Advokatas Charles J. Kalinauskas, 366 W. Broadway, South Bostone.

Užsiregistruojant galima sužinoti kada kuri įstaiga bus lankoma ir užsiregistravusiems bus vėliau pranešta kokia diena, kokiu laiku ir prie kurios grupės jie bus priskirti.

Direktoriai kviečia visus lietuvius užsiregistruoti. Tai yra proga kurią kiekvienas turėtų pasinaudoti. **Pilietis**

RENKIMĖS Į LIETUVĄ
SU
DIDŽIAJA EKSKURSIJA
EKSPRESINIU MILŽINIŠKU LAIVU
BERENGARIA
BIRŽELIO JUNE 17 D. 12 VAL. DIENĄ
Iš New Yorko į Klaipėdą per Cherbourgą
Ekskursiją asmeniškai veda Cunard White Star Linijos valdininkas
STEPONAS BERGEN
Šią ekskursiją užgyrė
LIETUVIŲ LAIVAKORČIŲ AGENTŲ SĄJUNGA AMERIKOJE
Del laivakorčių ir vietų laive kreipkitės į musų Agentus arba Cunard White Star Linijos Biurą.
CUNARD WHITE STAR Ltd.
33 STATE ST., BOSTON, MASS.

GLASGOW, ŠKOTIJA

MILŽINIŠKAS KONCERTAS 16 D. VASARIO, — LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBEI PAMINĖTI

Glasgow. Sekmadienį 16 d. vasario, 6-tą val. vak., Glasgow'o lietuviai Škotijoje, suvienytomis savo iegomis, nepaprastai gražiai ir iškilmingai paminėjo 16-tos dienos vasario, — 18-kos metų Lietuvos Nepriklausomybės pasiskelbimo tautinę šventę. Tam tikslui gerb. p. Ed. Sarafino ir jo draugų bendromis jiegomis ir iniciatyva, Blaivybės dr-jos svetainėje, buvo suruoštas milžiniškas koncertas, su plačiausia ir įvairiausia programa, kurią laikrašty tik bendrais bruožais tegalima paminėti, butent:

1) Koncertui prasidėjus, pirmiausia Blaivybės dr-jos pirmininkas, p. S. Grakauskas, pasakė trumpą įžanginę prakalbėlę, paaiškindamas tos dienos svarbą, reikšmę ir tikslą, kuriam šis koncertas yra ruošiama: koncerto organizatorius, — p. Ed. Sarafinas, paaiškino paties koncerto programą ir eigą. 2) Keturios jaunutės mergaitės, butent: Bosytė, Dervaitytė, Grakauskaitė ir Navulytė, kurios pasipuošusios tautiniais Lietuvos rubais, po svetainę tarpe publikos Lietuvos trispalvius ženklelius pardavinėjo, — dabar atvykę scenon, apie Lietuvą ir Vilnių, gražias eiles padeklamavo ir padainavo. 3) Trumpas spektaklis: "Prie Gedimino Bokšto" (ar ne kalno? — kor.- 4) Pagerbimas Lietuvos didvyrių. (Publika sustoja ir suskamba Lietuvos himnas. 5) Mandalinų orkestro, p. Ed. Sarafino draugų škotų, dvi dalelės nepaprastai gražios muzikos. Jų vado trumpa anglų kalboje prakalbėlė ir p. Ed. Sarafino lietuviškai jos paaiškinimas. 6) Garsųs juokdariai: "Baltrus ir Jokubas" (V. Mekšras ir J. Juškevičius). Jų barmiai, juokai, stebuklai, darkymaisi, kvailybės, įvairenybės ir t. t. 7) P-no Alex MacMartin (škotas), lupinės radio ir plokštelių artisto, lupinio armoniko muzika. 8) "Baltraus ir Jokubo" daina. 9) Ubagų orkestras, šokiai, dainos, kalbos, pagaliau peštynės. 10. Akordijono solo muzika. 11) "Baltraus ir Jokubo" Duonkepykla. 12) Mandalinų Orkestro dvi dalelės. Tuo pačiu laiku, po sceną maršuoja mažiulis Lietuvos kareivis ir skamba kariška dainelė. 13) "Baltraus ir Jokubo" du dideliai juokingi monoliogai: "Sušaleęs Vanduo" ir "Gaišras". 14) P-lės J. Sarafinaitės solo: "Užmik, Užmik" ir "Karvelėli Mėlinasai", jos seselei Helenai partafijonu akompanuojant. 15) Vieno Mandalinų orkestro nario, kanklių muzika, p-lei J. Sarafinaitei partafijonu akompanuojant. 16) P-lės M. Kalauskaitės solo: "Lietuva Brangi", p. Ed. Sarafinui partafijonu akompanuojant. 17) Juokingas Duologas: "Italijos ir Abisinijos karas, ir Tautų Sąjungos bandymas jas sulaikinti". 18) P-no Pr. Darkšos trumpa, graži, patriotinga ir tautinė kalba. 19) Gerb. kun. J. Gulausko graži ir patriotinė kalba. Jis primeno d-rą Vincą Kudirką ir t.t. 20) Blaivybės pirmininko, p. S. Grakausko padėkos žodis. 21) Keturios bendro Blaivybės dr-jos koro dainos, p-lei J. Darkšaitei diriguojant. (Pabaiga.)

Šis Lietuvos Nepriklausomybės paminėjimui suruoštas koncertas savo programa, neapsakomai publikai patiko ir tiek žmonių savin sutraukė, kad daugelis, nieku budu nebegalėdami svetainėn patekti, turėjo eiti namon. Gi vidury svetainės, ne tik kad visos sėdynės, ir takai, — bet net ir langai, — visur žmonėmis buvo užlieta tarsi vandeniu! Visur susikimšimas ir spaudimasis neapsakomas! Tai rekordinis į 16-tos vasario iškilmes, Glasgow'e publikos apsilankymas! To Glasgow'e dar niekuomet nebėra buvę. Tačiau publika ir nebuvo apvilta. Buvo ko ir žiurėti! Visi koncerto dalyviai įvairiausias savo užduotis atliko kuopuikiausiai. Įvairųs jų veiksniai, judėsiai, papuošalai ir asmeninė kuno gracija, paskendusi tvane įvairiaspalvių iliuminacijos elektros šviesų, sudarė tikrai pasakišką grožio ir gracijos vaizdą! Publikos, laike veik pustrečios valandos laiko trukusio koncerto, užsilaikymas, buvo stebėtinai ramus ir tvarkingas. Vakaro pelnas eis Blaivybės dr-jos naudai.

Koncertai pasibaigus, Mandalinų orkestro nariai, ir vėliau visi įvairųs koncerto darbininkai, k. t.: artistai, koristai, dainininkai, mekanikai, įvairųs patarnautojai ir t.t., buvo pavaišinti skania arbata ir užkandžiais.

Glasgow'o Blaivybės dr-jos valdyba, gerb. p-niai J. Dervaitienei, už medžiagą scenai priruošti; p. Ed. Sarafinu i už didžiulio knocerto suruošimą; abiem jo seselėm už koncertinį darbą; p. N. Strungiui ir p. V. Slavinskui, už suruošimą scenos, iliuminuotų elektros šviesų ir t.t.; o taipogi ir kitiems visiems dainininkams, muzikantams, įvairiems patarnautojams, tvarkdariams, arbatos ir užkandžių ruošėjoms, ir visiems kokiu nors budu prisidėjusiems ir patarnavusiems; pagaliau gerb. publikai tokiu milžinišku skaitliumi koncertan apsilankusiai, taria nuoširdžiausį daug kartų ačiu!

J. Butkevičius

ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA
BALTASIS ŠVEDŲ LAIVYNAS
Ekskursijos į Lietuvą
Per Gothenburgą, Švediją
Išplaukia iš New Yorko
GEGUŽĖS 29, 1936 M.
Moderniškų motorlaiviu
GRIPSHOLM
TIESIOG Į KLAIPĖDĄ
Laivo nemainant
Šią ekskursiją vadovaus p. Pr. Zaborskis Švedų Amerikos Linijos, Klaipėdos skyriaus vedėjas
Antra ekskursija išplauks
LIEPOS 1 D. Į KLAIPĖDĄ
Per Gothenburg-Stockholm
Ekskursiją vadovaus p. VI. Mučinskas, Švedų Amerikos Linijos centralinėje raštinėj New Yorke Lietuvių skyr. vedėjas. Ekskursijas užgyrė LIETUVIŲ LAIVAKORČIŲ AGENTŲ SĄJUNGA AMERIKOJE
Kiti išplaukimai iš New Yorko
DROTTNINGHOLM, ... kovo 21,
GRIPSHOLM, ... balandžio 9,
KUNGSHOLM, ... balandžio 25,
GRIPSHOLM, ... gegužės 5,
Platesnių žinių apie ekskursijas, brošiurėlių ir laivakorčių malonėkite kreiptis į vietinį laivakorčių agentą, arba
SWEDISH AMERICAN LINE
154 Boylston St., — Boston Mass.

VALGIŲ GAMINIMO IR NAMŲ PRIŽIŪRĖJIMO KNYGĄ JAU SPAUSDINAMA
Tai bus jau iš eilės šešta laida šitos knygos atspausdinta. Šį sykį bus dapildyta kai kuriais skanumynų ir gerymų receptais. Duokit užsakymus tuojau. Knyga bus gatava dėl siuntinėjimo apie vidurį šio mėnesio. Kaina $1.00.
AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON ST. — WORCESTER, MASS.

V. M. ČEKANAUSKAS

PO DVIDEŠIMT DVEJŲ METŲ

Važiuojam Autobusu

Iš Švenčionėlių į Švenčionis autobusu mudu su p-le E. Horodničiute važiuojam besikalbėdami, o p. M. Gudėnas ant savo dviračio nujojo savais keliais, jis nenorėjo, kad lenkų žvalgybinis jį matytų su užsienio žmogum, nes žvalgybinis nuolatos p. Gudėną sekioja.

Ar matai, ponas, o gi štai tas lenkų šuo—šnipas seka paskui autobusą ant dviračio jodamas, — sakė p-lė Horodničiutė rodydama man tą žvalgybinį. Kažin, ar jis tik nežino, kad Tamista esi VVS žymus šulas Amerikoje?, — įdomavo ji rupestingai.

Tegul jis seka, lenkai Vilniuje mane vaišino, laikė Amerikos žurnalistu, taip juos Varšuvietis, p. Michal Tamulewicz informavo. Na, o jei policija turi kitokias žinias, tai jųjų dalykas, tačiaus, kol kas aš esu ne Čekanauskas, nebijau jųjų. Bet šis žvalgybinis ne mane sekė, jam rupėjo žinoti kur dingo p. Gudėnas.

Mano palydovė, graži jauna mokytoja kaip lelija, gyva kaip kregždelė, visu laiku kalbėjo, pasakojo man Švenčioniečių vargus ir bėdas. Maloni ir gražaus personalo, inteligentiška, labai rimta lietuvaitė ir labai imponuojanti. Musų kelionė pagaliau pasibaigė autobusu, pasiekėm Švenčionis, čia radom daugiau mus laukiančių autobusų stoties aikštėje, susipažinom, pasisveikinom ir atėjom burelyje į lietuvių klubą.

Neužilgio ir p. Gudėnas parjojo ant savo dviračio, jis parodė man biblioteką ir muziejėlį, kuriame sudedamos senienos mokytojų surinktos Švenčionių krašte. Gerb. Gudėnas atlieka įvairias pareigas, jis yra knygininkas, Mokytojų S-gos kasininkas ir šios organizacijos reikalų vedėjas. Pasikalbėję, apžiurėję kuklią Švenčioniečių įstaigą, išėjom apžiurėti Švenčionių miestelį.

Miestelio gyventojai suvargę, pats miestelis nykus ir matomai labai biednas. Lenkų vykdomoji politiška ir kulturinė bei ekonominė priespauda labai atsiliepia. Gyventojai, ypač žydeliai apdriskę ir išblyškę, jų krautuvėlės veik tuščios. O seniau Švenčionių miestelis buvo pusėtinai turtingas. Žodžiu, įspudis labai blogas visam miestely.

Švečionių miestely kaip ir kituose rytinės Lietuvos miesteliuose ir didmiesčiuose, gyventojai įvairių tautų žmonės. Švenčionyse iš vietinių gyventojų lietuviai daugumoje, lenkų butų mažai jeigu ne lenkiški imigrantai atsiųsti valdininkai, žandarai ir mokytojai. Nemažai yra žydų, gudų ir rusų kalbomis kalbančių žmonių.

Pramonė visiškai sunykus Švenčionyse, judėjimo labai mažai. Teisingai yra pasakęs p. Januškevičius, kuris porą metų atgal lankėsi Švenčionyse, kad Švenčionių miestelis eina į bankrutą. Gaila žiurėti į suvargusius žmones. Išskyrus lenkus valdininkus, aš nemačiau Švenčionyse atrodančio sočiai pavalgiusio, gražiai apsirengusio. Tikrai, Švenčioniečių gyvenimas nepavydėtinas.

Na, kaip atrodo, — klausiau aš savo kolegų, — ar Tamistos manote, kad lenkai tikrai rengiasi įsitvirtinti ir apsigyventi čionais, šį kraštą valdyti amžinai?

Jie taip sako, — aiškino mano palydovai, — bet rodos, kad negalimas dalykas, juk ponas matai, kad mes gyvi nabašninkai po lenkų valdžia. Mes negalim suprasti kokią naudą lenkai tikisi turėti užimdami musų kraštą, atskirdami mus nuo Lietuvos?

Ir aš nesuprantu, — atsakiau jiems, — pervažiavęs rytinę Lietuvą ir bent paviršutiniškai pamatęs čionais esamą padėtį, esu linkęs manyti, kad lenkai nesibuvina, juk nieko netaiso, miestai ir miesteliai paskendę skolose, ukininkai bankrutina, juk tai labai sunki našta Lenkijai.

Taip, Tamista, bet lenkai dar vis daugina mokesčius, — atsakė mano kolegos, dabar jau mokesčių naštos gyventojai negali panešti.

Na, kokia išvada, kas bus toliau, kuomet nebus kam mokesčių mokėti?

Tik vienas dievulis težino! — atsakė sunkiai atsiduses p. Gudėnas. Žmonės nerymauja, kada nors jųjų kantrybė išsisems, — pridurė jis. Labai skandalinga padėtis, kenčiam pilvus susiėmę, aukiam geresnių laikų, bet kada sulauksim?...

Tai šitaip gyvena Švenčioniečiai ir visi Vilniaus krašto gyventojai lenkų valdomi.

Malonųs Ir Vaišingi Švenčioniečiai

Aštuntoje val. vakare lydimas p. M. Gudėno atėjome į gerb. p. Juškevičių namus. Ačiu gerb. p. p. Juškevičiams, kurie surengė sutiktuves amerikono priėmimui, su šia proga teko susipažinti su Švenč. Mokytojų S-gos Pirmininku p. Adomu Juškevičiu ir jo malonia žmona, p. Juškeviečiene, taipgi mokytoja ir su Vice-Pirm. Mokytojų S-gos p. Vladu Šiekštelė, raštininku p. Vladu Maminsku ir kitais M. S. nariais, taipgi, su gerb. Dr. Aleks, Rymu, Pirm. Draugijos "Rytas" ir tulais jos nariais, mokytojom ir mokytojais, kurie susirinko mane pasveikinti ir susipažinti.

Dideliam burely malonių Švenčioniečių inteligentų buvo man labai malonu viešėti, su jais pasikalbėti ir pasidalinti bėdomis ir jų vargais, taipgi, mano įspudžiais. Buvo malonu gražioje nuotaikoje ir rupestingai parengtoje arbatėlėje, arba, kaip mes čia Amerike sakom: bankiete buti, gerti ir valgyti skanius valgius ir gėrymus, rupestingai gerb. ponios Juškevičienės paruoštus. Esu labai dėkingas gerb. ponams Juškevičiams už man suteiktą tą progą — gražų priėmimą ir padarytus malonius įspudžius, kurių kol gyvas busiu nepamiršiu.

Švenčioniečiai malonųs ir vaišingi, tai dideli musų tautos patrijotai, galima sakyti, jie yra Lietuvos rytų milžinai, kurie seniau kovojo su rusais už savo teises, pastojo iš rytų slavų "kulturai" kelią į Lietuvą, kuriuomi rusai, — Caro žandarai bandė numarinti lietuvius; dabar jie vaidina svarbią rolę išlaikymui lietuvystės Švenčionių krašte ir neleidžia pietų slavams marinti lietuvius savo slavišku poniška kultura, lenkišku bizunu vykdomą.

Tame vakare buvau informuotas per gerb. Adomą Juškevičių, kad penktadienio ryte — rytoj mes norime supažindinti Tamistą, mielas sveteli, su musų krašto žmonių gyvenimu, — sakė jis. Autobusu su ekskursija važiuosim per kaimus ir bažnytkiemius, tokiu budu supažindinsim Tamistą su Švenčionių kraštu. Ta žinia mane labai džiugino, laukiau rytojaus, o nakvoti apsistojau pas ponus Maldžiunus.

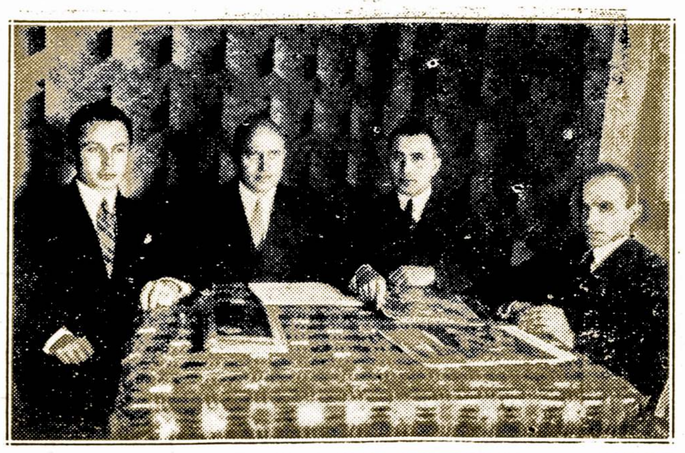

SVENČIONIŲ MOKYTOJŲ S-GOS VEIKĖJAI — VALDYBOS NARIAI

Iš kairės dešinėn: 1) Mikas Gudėnas, iždin. ir knygininkas ir Mokytojų Sąjungos reikalų vedėjas; 2) Vladas Šiekštelė Vice-Pirmininkas; 3) Adomas Juškevičius, Pirmininkas, 4) Vladas Maminskas raštininkas.

Ekskursija Su Mokytojais po Švenčionių Kraštą ir Įvykis Audutišky

Penktadieny, liepos 20-tą ryte, kaip sutarta, aštuntoje valandoje susirinkome prie lietuvių klubo ir bibliotekos rumų arti 30 žmonių, daugumoje buvo mokytojai ir mokytojos, nariai Liet. Mokyt. S-gos, kurie, ačiu jiems, surengė man ekskursiją supažindinimui manęs su Švenčionių kraštu ir ten esančių žmonių gyvenimu.

Susėdome į didelį autobusą ir iškeliavom visi gerame upe budami. Gražus saulėtas rytas, puiki, labai maloni kelionė. Pasukome linkui Strunaičių, Lentupio ir Kamajų. Kadangi gerb. Švenčioniečių buvo tikslas parodyti man Švenčionių lietuviškąjį kraštą, kelėtą didesnių kaimų ir bažnytkiemių, tatai mes apvažiavome veik visus lietuviškus valsčius, šen ir ten sustodami, mes per visą dienelę apvažiavom apie 250 kilometrų.

Švenčionių kraštas gražus, tačiaus ukio kulturoje labai atsilikęs, biednas. Mažai aš tenai mačiau moderniškumo požymių. Kaimiečiai gyvena senoviškoje stadijoje, retai kur viensėdžius mačiau, vis kaimai ir kaimai. Žmonės dar tebegyvena mažose po šiaudiniu stogu lušnelėse; visur pastebima ukininkų vargas ir skurdas. Sanitarijos atžvilgiu blogas įspudis ne tik kaime, bet ir miestely. Ukio padargai senoviški, senos mados ir seni papročiai. Žodžiu, Švenčionių kaimas man priminė anų laikų Lietuvos — dzukijos Meškučių kaimą, kuriame aš gimiau ir augau kaip tik tokiose pat sąlygose.

Keliai senoviški, blogi. Autobuso baidosi arkliai, domėjasi žmonės, nes toki moderniški sutvėrimai jiems retai kada matomi Švenčionių krašte, arkliai dar nėra pripratę prie tokių moderniškų autobuso ir automobilo mekaniškų sutvarkymų. Rugius piaudami ir šienelį grėbdami Švenčioniečiai žiurėjo į mus su nusistebėjimu, galvojo, kas tie per žmonės ir ko jie tenai trankosi autobusu. Bet prisiartinus prie jų, kuomet jie pamatydavo savuosius, išgirsdavo lietuviškai kalbančius, nuoširdžiai sveikino. O jiems mokytojai daugeliui pažįstami, nes jie keliauja pėsti ir ant dviračių per kaimus su paskaitomis.

Švenčionietės panelės rugiapiovėlės basos, prastai apsirengę, tai pamatę svečius, ateinančius, ypatingai, kuomet tie ponai artinasi su foto aparatu norėdami nufotografuoti rugiapiovėlę, tai ji greitai pasislepia už p ė d ų,.. nenori fotografuotis. Vargsta musų pavergtieji broliai ir sesutės po lenkų žiauria politiška ir ekonomiška priespauda. Švenčioniečiai kaimo gyventojai nėra tiek dvasioje ir kulturoje silpni, kad nenorėtų ir nežinotų, jog reikia geriau apsirengti, sočiau ir skaniau pavalgyti, turėti geresnius namus, gyvulius ir padarus; priešingai, jie labai nori geriau ir švariau gyventi, bet jųjų gyvenimo sąlygos neleidžia jiems kilti kulturoje, praktiškai ukininkauti, moderniškiau gyventi.

Ką jie pagamina viską turi parduoti pigia kaina, vos tegali surinkti pakankamą sumą pinigų užmokėjimui valdžiai mokestis; yra daug ukininkų, kurie neišgali surinkti iš savo gamybos pakankamą sumą zlotų mokestims, tenka skolinti, o kuomet skolos sunki našta prisideda prie mokesčių naštos, tuomet jau tikra bėda. Tatai Švenčionių lietuviai ukininkai neįstengia ne tik namus geresnius pasistatyti, geresnius gyvulius, ar padarus įsigyti, bet net negali trašų nusipirkti žemelę patrešti. O ką jau bekalbėti apie aprėdalus, sotų pavalgymą?

Yra tokių žmonių, kurie tik kelis kartus per metą paragauja mėsos. Daug Švenčionių gyvena juoda duona su druska ir daržovių sriuba. Kiaušinius, sviestą, surius ir mėsą reikia parduoti, galima sakyti, pusdykiai atiduoti miesto gyventojui. Nuotaika visame krašte labai bloga. Ir kas gi težino kada Švenčioniečiai galės prasigyventi? Butų lengviau kentėti lenkų politišką priespaudą jeigu ekonominė buklė butų lengvesnė, arba, pakenčiama. Bet ne tik Švenčionių krašto gyventojai taip skurdžiai beviltiškai gyvena, tokioje padėtyje gyvena visi Vilniaus ir Gardino krašto gyventojai ukininkai, negeriau gyvena ir Lenkijoj ukio krašte žmonės. Nesigiria gyvenimo gerove ir miestiečiai.

Pas Audutiškės Kleboną

Pasiekėm Audutiškę; čia miestelio centre sustojom. Užėjom į lietuvišką krautuvę, nes norėjom gauti ledų — čiokolado, ar ką nors išgerti šalto, atsivėdinti. Krautuvininkė mokytojams pažįstama. Mačiau skurdą ir pramonininkų bažnytkiemiuose, mažuose valsčių miesteliuose. Atvykę į Audutiškę greitai pastebėjome išgastį miestely. Kas tai butų? Čia kas nors blogo atsitiko , — teiravausi, matydamas blogą nuotaiką.

Tur-but čia įvyko koks nors masinis areštas, — atsakė vienas iš mokytojų, rodos p. VI. Šiekštelė. Bet krautuvėlėj budami gavom patirti, kad vietos klebonas kun. Benediktas Krištaponis ištremiamas iš Audutiškio. Aš domėjausi krautuvėlėje tuščiomis lentynomis, mažai prekių telaikoma, tik reikalingiausi dalykai, liuksuso nesimato.

Pamačiau ant lentynos kelėtą kilogramų saldainių, prašau ponią, duok kilogramą saldainių. Pardavėja nusistebėjo. Ponas nori visą kilą saldainių papirkti? — paklausė ji nustebusiu balsu. Duokit du kilus. Mat tenai retas kas saldainius perka, o jei ir perka, tai ne kilais, o tik po keletą saldainių. Čiokolado nelaiko, nes nėra kam pirkti. Gerb. skaitytojas gali suprasti koks yra gyvenimas pramonininko, jis verčiasi tik žibalu (kerosinu), druska, miltais, tepalu ratams, cukrumi ir keleta kitų reikalingiausių produktų prekyba, o tie produktai palyginus su ukininko produktais, kelis kartus brangesni, tatai prėkyba menka, skursta pramonininkai, nes mažai parduoda.

Visas burelis ekskursantų ėjome linkui klebonijos, norėjome pasimatyti su ištremiamu klebonu kun. Krištaponiu. Susirinko daug žmonių prie klebonijos, veik visi jie verkia, vieni nešasi pundą lėkščių, kiti peilius, šakutes, bliudus, krėslą ir kitokius rankandus klebono jiems dovanotus; lietuviai ir žydeliai, visi nuliudę, visi dalinasi klebono palikimu.

Graudingas Įvykis

Verksmų ten buvo daug, katalikai ir žydeliai, visi apgailestauja, nerimsta dėl senelio klebono ištrėmimo. Mačiau labai liudną, graudingą sceną, galima sakyti, tragedišką!... Susirinkę parapijonys atsisveikinti su mylimu klebonu kun. B. Krištaponiu, verkia jie, verkia su jais ir senelis apie 65 m. amžiaus klebonas.

Kuomet klebonui buvo pranešta, kad atvyko svečių ir jų tarpe vienas iš Amerikos lietuvis, tai klebonas Krištaponis skubiai mus pasitiko, nuoširdžiai pasisveikino, laikėsi jis nuo jaudinimosi, bet vis-viena mačiau ašaras vieną po kitos per jo senyvą raukšlėtą veidą tekančias iš jo ašarose mirkstančių akių.

Mieli sveteliai, — sakė jis, su nosine braukdamas ašaras nuo veido, — dovanokite man, negaliu kaip reikia priimti jus, pavaišinti, nes mano butas jau pusiau tuščias, už poros valandų man jau teks išvažiuoti, laukiu atvysktančių žandarų, kurie mane išveža, bet nežinau kur, — skundėsi jis mums. Džiaugiuosi sulaukęs jusų, brangųs mokytojai, ypač šioje valandoje. Malonu man, kad jusų tarpe randasi ir Amerikos lietuvis, kuris bus liudininkas šios nelemtos scenos. Susijaudino jis ir pradėjo verkti, nevieno iš ekskursantų ašara per veidą nuriedėjo.

Parupo man žinoti priežastį to įvykio, tatai aš paklausiau gerb. kun. Krištaponio už ką jį lenkai ištremia, kame priežastis?

O mielas sveteli, trėmimai musų krašte, tai paprastas dalykas, — sakė jis, vėl besiramindamas. Jau bus arti metas laiko kaip mane po teismus lenkai tąsė, o priežastis to yra tokia: pereitą metą spalio 9 d. žmonės užsakė už savo mirusių giminių sielas šv. mišias, aš neturėdamas jokios blogos tendencijos ir nemanydamas, kad toje dienoje negalima laikyti iškilmingų mišių, priėmiau žmonių prašymą, atlaikiau mišias šventas, — aiškino jis, — o kadangi žmonių susirinko daug į bažnyčią, tai lenkai žandarai išsiaiškino sau, kad aš laikau iškilmingas mišias paminėjimui Vilniaus gėdulos dieną, už tai suėmė mane, tąsė po teismus, o dabar Storostos įsakymu esu ištremiamas. Lenkai laiko mane lietuvių ir Lietuvos prieteliu, o Lenkijos neprieteliu. Vakar išvežė du iš Daugeliškių kaimo lietuvius, šiandiena ištrems mane, o rytoj kitus. Tamista sveteli, mes gyvenam labai skandalingoj padėty. Čia trėmimams ir kalinimams nėra galo.

Ar Vyskupas Negalėjo Užtart Tamistą?

Taip. Jei jis butų pasakęs bent žodelį žandarams nekliudyti manęs, tai nebučiau sulaukęs ištrėmimo, — atsakė klebonas. Tas jo pareiškimas patvirtino Vilniaus gyventojų man pasakojimus apie vyskupo Jabrzykowskio bendrą politiką su lenkų žandarais prieš lietuvius, nepaisant to, ar jie kunigai ar svietiškiai.

Kleb. Krištaponis išgyveno Audutišky 25 metus, pastatė bažnyčią ir visų buvo mylimas. Jis matomai yra labai ramaus budo žmogus, politika jam nerupėjo, jis rupinosi išimtinai žmonių dvasiniais ir labdarybės reikalais, bet budamas lietuvis, jis nepataikavo lenkams, nesakė lenkiškų pamokslų, aišku, kad lenkų vyriausybės ir žandarų pasikesinimą rėmė ir vyskupas Jalbrzykowskis, kuriam rupėjo išvyti kun. Krištaponį ir jo vieton įsodinti lenką kunigą.

Paprašiau kleboną, kad su mumis ekskursantais nusifotografuotų atminčiai. Jis sutiko. Mudu mokytojų apsupti nusifotografavome, paskui nufotografavau jį su bureliu parapijonų. Atsisveikinom ir išvažiavom, nes nenorėjom laukti atvykstančių žandarų, laiko mažai turėjom. Bet tas vaizdas, kurį aš mačiau Audutišky tebestovi mano vaidentuvėj ligi šios dienos ir ilgai aš jo nepamiršiu. Savo akimis matęs ir ausimis girdėjęs kas dedasi pavergtoje Lietuvoje, aš ne tiktai stebėjausi, bet tiek buvau suerzintas, kad į lenką, visu laiku Vilniaus krašte budamas, žiurėjau kaipo į žvėrį, necivilizuotą gyvuną.

Juk lengva suprasti kaip nekulturingi, kaip žvėriškai tie lenkai atrodo Vilniaus krašto lietuviams. Juk rusai buvo žiaurųs, žemos kulturos barbarai, bet dabar lenkai kur kas žiauresni už seniau Lietuvą valdžiusius Caro žandarus.

(Bus daugiau)

TINKAMA
ŠVIESA
Suteikia Patogumą
Skaitant
Siuvant
Besimokinant

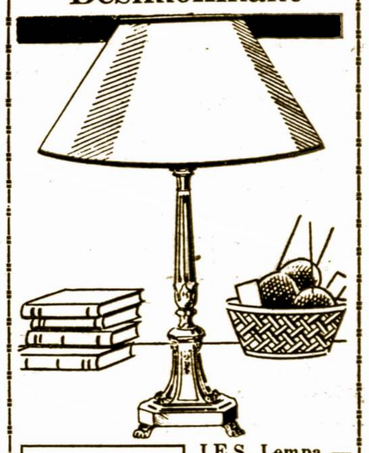

SĄLYGOS
I. E. S. Statomoji Lempa $5.50 užmokant sykiu arba
50¢
įmokėt, likusius mėnesinėmis mokestimis.

I.E.S. Lempa — padaryta pagal nurodymus pripažintus šios šalies žymiausių apšvietimo žinovų ir akių specialistų po studijavimo per 15 metų.

TELEPHONE 2-6771
The Worcester Electric Light Co.
11-15 FOSTER ST.

PRAŠOM I TALKĄ

Visus savo skaitytojus ir bendradarbius užprašome į talką del išplatinimo Amerikos Lietuvio. Mes neišgalim samdyt žmogų, kuris važinėtų po lietuvių kolonijas ir rinktų Amerikos Lietuviui skaitytojus, bet mes išgalim į kiekvieno lietuvio namus pasiųst uždyką porą Amerikos Lietuvio numerių del pamatymo. O kad tai padaryt, mums reikia adresų tų lietuvių kurie dar neskaito Amerikos Lietuvio.

Todel prašome visus savo skaitytojus ateit mums į talką. Mes prašome jųs prisiųst mums NAUJŲ ADRESŲ, o gavę adresų, pasiųsim po keletą pavyzdinių Amerikos Lietuvio numerių pamatymui.

Už jusų pasidarbavimą tariame širdingai ačui. O su pabaiga šio mėnesio jau turėsime 1936 metų sieninius kalendorius g a t a v u s, kuriuos g a u s dovanai kiekvienas musų skaitytojas.

Amerikos Lietuvio Adm.

SPARNUOTI LIETUVIAI

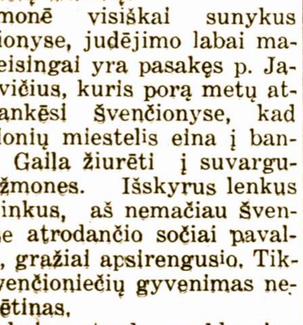

DARIUS IR GIRĖNAS

Parašė P. JURGĖLA

TURINYS: Dariaus ir Girėno gyvenimo ir veikimo apžvalga. Skridimas per Atlantą. Soldino miško paslaptis. Žygio atgarsiai pasauly. Dariaus ir Girėno nuopelnai aviacijai ir musų tautai. Poezija apie LITUANIKĄ. Skridimo rėmėjai ir rėm. komitetai.

184 pusl. su 86 paveikslais; tvirti viršeliai. KAINA $1.50, siunčiant paštu 1.65.

Reikalaukite:

Amerikos Lietuvis

14 VERNON STREET
Worcester, Mass.

VILNIAUS ALBUMAS su LIETUVOS ISTORIJA

Ta brangi knyga, Vilniaus Albumas, drauge kurioje telpa Lietuvos Istorija tarpe 13-to šimtmečio ir šių dienų. Verta kiekvienam lietuviui ją įsigyt kaipo brangų Lietuvos dokumentą.

Ši knyga parsiduoda po $4.00 ir $5.00, bet dabar, einant musų knygyno knygų išpardavimui nupigintomis kainomis, mes tą knygą — Lietuvos Albumą pasiųsim tam, kuris mums prisiųs $1.

Am. Lietuvio Knygynas

14 Vernon St. — Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U. S. $1.50 | In Foreign Countries 2.00
One half year ..... 1.00 | Single Copies ..... 5 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V. $1.50 | Užsieniuose—Lietuvoj 2.00
Pusei metų ..... 1.00 | Atskiras numeris ..... 5 centai

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester. Mass., under the Act of March 3, 1879.

NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖS ATGARSIAI

1. J. E. Amerikos prezidentas pasveikino Lietuvą 16 vasario proga. Štai Prezidento F. D. Roosevelto ir Prezidento A. Smetonos telegramos:

Baltieji Rumai, 1936 m. vasario mėn. 16 d.

"Jo Ekscelencija Antanas Smetona,
Lietuvos Prezidentas, Kaunas, Lietuva.

Šios tautinės šventės dienos proga man yra malonu siųsti Jusų Ekscelencijai mano Vyriausybės nuoširdžius sveikinimus bei tikrus linkėjimus, prie kurių aš labai mielai prisidedu, kad Lietuva, kaip ligi šiol, nuolatos klestėtų.

Franklin D. Roosevelt".

Kaunas, 1936 m. vasario mėn. 16 d.

"Jo Ekscelencija Franklin D. Roosevelt,
Washington, America.

Nuoširdžiai dėkuoju Jusų Ekscelencijai už sveikinimus ir gerus linkėjimus, kuriuos Tamsta malonėjai pasiųsti Lietuvos tautinės šventės dienos proga, ir užtikrinu, kad Tamstos labai malonus dėmėsis giliai palietė mane, lyginai kaip ir Lietuvos žmones.

Antanas Smetona".

Be Amerikos Prezidento, Lietuvą sveikino dar šių valstybių Prezidentai: Latvijos, Estonijos, Čekoslovakijos, Argentinos ir Turkijos.

2. J. E. Lietuvos Prezidento A. Smetonos radio kalba, pasakyta Europos kraštams 16 vasario proga, buvo tokia:

"Didi yra šiandien lietuvių šventė: ji primena jų tėvynės laisvės atgavimo pradžią. Lietuva, kaip ir jos santarvininkės — Latvija ir Estija, apsisprendė nepriklausoma valstybe besibaigiant didžiajam karui. Tai, palyginti, maži kraštai, bet jų kulturos pažanga pasirodė itin sparti ir žymi, kai atsipalaidavo iš svetimo jungo. Tuo gali kiekvienas įsitikinti, sulyginęs Pabaltijo prieškarinę buitį, kai buvo svetimoje valdžioje, su dabartine buitimi. Taigi Pabaltijys vertas buvo to dėmesio, kurs jam suteiktas priimant nepriklausomų valstybių šeimon. Juk jis, nevaržomai ugdydamas savo tautišką kulturą, didina ir visos žmonijos kulturinį lobį. Įveikdamas visokias laiko negeroves, jis drąsiai žygiuoja pro įvairias nerimo audras. Rimtį ir taiką palaikyti, bendrai dirbti geroje kitų tautų talkoje yra Pabaltijo mažųjų tautų didžiausias noras.

"Šiandien lietuviai šventiškai nusiteikę, minėdami tą dieną, kurią buvo jų tėvynės laisvė paskelbta, atsimindami ir savo didingą praeitį, kada Lietuva siekė nuo Baltijos iki Juodųjų jurų. Toji praeitis nudien tik gražus atsiminimas, įrašytas istorijos lapuosin. Dabartinė Lietuva su Klaipėdos uostu tik labai maža dalis buvusiosios, prie Nemuno ir Neries upių.

"Tautos šventė nėra vien tik džiaugsmingas įvykis: tai kartu diena, kurią Tauta gali ir net privalo padaryti savo atliktų darbų apyskaitą ir privalo susitelkusi apsvarstyti savo ateities planus. Tai ypatingai tinka Lietuvai, kuri, švęsdama savo nepriklausomybės atgavimo aštuonioliktąją sukaktį, negali nepagalvoti apie tam tikrą 1920 metų įvykį, kuriuo buvo sulaužyta tarptautinė teisė ir Lietuvai buvo padaryta didelė skriauda, ir kurio pasėkos iki šiai dienai dar nėra atitaisytos, kaip to teisingumas reikalauja.

Padėjusi į savo atgimimo ir nepriklausomos buities pagrindą teisingumą ir pagarbą, Lietuva yra pasiryžusi ir toliau laikytis tos krypties ir tvirtai tiki, kad ji galų gale padės jai laimėti tarptautiniame gyvenime. Toks plėtojimasis yra lygiai butinas visuotinei taikai sutvirtinti tautų savitarpio santykiuose".

3. Lietuvos pagerbimas Latvijos mokyklose. Latvijos švietimo Ministerija išleido patvarkymą, kad 16 vasario Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga butų apvaikščiojama Latvijos mokyklose. Tokiu budu Lietuvos-Latvijos broliški santykiai pradėta auklėti iš pat pamatų.

Lietuvos Pasiuntinybės Informacijų Skyrius,
Washington, D. C.

Paminklas pirmąjai Lietuvos nepriklausomybės aukai — kareiviui Povilui Lukšiui. Jis žuvo 1919 m. vasario 8 d. nuo bermontininkų kulkų. Šis paminklas yra Taučiunų kaimo laukuose, netoli Kedainių.

Tarptautiniai Santykiai ir Klaipėda

Vėl Hitleris parodė pasauliui kaip jis skaitosi ir gerbia tąs sutartis, kuriąs jo valstybė užtikrino savo parašu. Jos yra gerbiamos tol kol jos yra naudingos Vokietijai, tačiau esant reikalui, tai sutartys vienšališkai naikinamos. Matyti, kad Versalio sutartis ir Lokarno paktas nustos savo vertės. Šis klausimas itin svarbus Lietuvai. Hitleris nekreipdamas domės į Versalio ir Lokarno pasižadėjimus, įžengė su dvidešimt penkiais tukstančiais ginkluotų kareivių į Reino kraštą. Sudrebėjo Prancuzija ir Belgija, sujudo visa Europa. Ar tai naujas, žiaurus pasaulinis karas? Ar kas...? Vokietija bei Prancuzija negali viena į kitą ramiai žiurėti. Tačiau Prancuzija nedrys be kitų jos sąjungininkų paramos pradėti karo žygius prieš Vokietiją. Gi sąjungininės valstybės pasižadėjo ateiti pagelbon, jeigu Vokietija atakuos Prancuziją. Hitleris dabar siulo savo kaimynams taikos sutartį 25 metams. Minima jo kalboje ir Lietuva del Klaipėdos krašto. Tačiau kokias garantijas tas jo pasiulymas gali užtikrint? Gal mėnesiui praslinkus Hitleris pakeis savo nuomonę ir pasielgs su nauja sutartimi taip kaip jis pasielgė su pirmomis?

Dar vienas labai svarbus klausimas. Hitleris siulo taikos sutartį savo kaimynams, nieko neprisimindamas apie Rusiją. Pastarosios santykiai su Vokietija labai įtempti. Jeigu prasidėtų už ką nors ginčas tarpe tų dviejų šalių, tai Lietuvai tektų kuodaugiausiai nukentėti. Juk ir pasaulinio karo metu Lietuva su Latvija daugiausia nukentėjo. Pasaulinės valstybės pažįsta Hitlerį. Puikiausiai jos žino kokią vertę turi jo žodis ir kaip galima jam patikėti. Jo paskutinis žygis turėjo sujungti Europos valstybes prieš bendrąjį žmonijos ir kulturos priešą. Hitlerio rankos turi but sukaustytos, kitaip, Europos žemė vėl bus pilna kraujo upėmis.

Ar ne laikas pagalvoti apie tai? Ar Europos motinos vėl nori, kad jų sunai savo jaunystėje butų pasmaugti Hitleriškomis dujomis ir kulkomis. Lai budi ir reaguoja visas civilizuotas pasaulis tą Hitleriškąją šmėklą.

J. H.

Lietuvių Draugas Pulk. G. L. P. Grant-Suttie

Kanadietis Pulkininkas Grant-Suttie, buvo atsilankęs į Lietuvą, 1934 metais. Jisai įteikė Kanadiečių Trofėjos Taurę Lietuvos gimnazijoms. Šioji taurė bus dovanota kas metai tai gimnazijai, kuri padaro didžiausią pažangą sportuose. Kanadietis Pulkininkas Grant-Suttie yra nuoširdus draugas lietuviams ir lietuvių tautai. Jisai yra be galo daug pasidarbavęs ir pasiaukojęs lietuviams. Žemiau yra trumpas aprašymas apie pulk. Grant-Suttie biografiją ir veikimus.

Canadian friend of Lithuania.

Canadian Trophy Cup for sportsmens in high schools of Lithuania was presented by Lieutenant Colonel G.L.P. Grant —Suttie when he was visiting Lithuania in 1934. Now this Cup is held each year by the high school in Lithuania which makes most progress in sports. Lieutenant Colonel G.L.P. Grant-Suttie is a very sincere friend of Lithuanians and of Lithuania, also Lithuanian culture and art. This honorable friend of our people is living in Toronto, Canada now, retired from the army. He was born Feb. 17, 1890, educated at Trinity College and University of Toronto (B.A.), was commissioned as Lieutenant of Canadian Militia, Jan. 10, 1910; confirmed in rank, November 30, 1910; attached to Permanent Force, February 1, 1912; passed Officers' Long Course at Royal Military College; appointed Lietutenant, Royal Canadian Regiment, July 17, 1913; sailed from Halifax, September 10, 1914, with first shipload of troops to leave Canada for duty Overseas in Great War. Appointed District Adjutant, Bermuda, March, 1915; proceeded to England with his Regiment, September, 1915. In actions of Vimy Ridge, Avion-Lens, Hill 70, Passchendaels, Cambrai, Canal du Nord, Forest of Raismes, Pursuit to Mons; wounded Passchendaele, October 31, 1917. Employed as Courts-Martial Specialists with Canadian and Imperial Staffs in Engalnd and France, including duty as Judge Advocate at General Courts—Martial, and as Member, London District Courts — Martial at Tower of Londan and Chelsea Barracks. Appointed Court — Martial Officer and Acting D.A.A.G. at Head quarters, 3rd Canadian Division, and Court — Martial Officer, H. Q., Fifth Army. Appointed Court — Martial Officer and Acting D.A.A.G. at H. Q., Canadians, Ripon, and Court — Martial Officer, H. Q., Overseas Military Forces of Canada and for London District. Returned to Canada, November, 1919; appointed to H. Q., Military District No. 2, Toronto, for reorganization duties, November 1, 1920; appointed Assistant Judge Advocate General and Staff Captain, H. Q., M.D.2, November 1, 1921. D.A.A. and Q. M.G., M.D.2, November 1, 1922 to April 30, 1927. District Cadet Officer, H.Q., M.D.7, January 1, 1930 to March 31, 1934. Officer of the Order of St. John of Jerusalem. Member of the Board of Directors, Canadian Geographical Society; Member of the General Council, St. John Ambulance Association; Member of Council, Dominion of Canada Rifle Association. Appointed a Canadian delegate to International Geographical Congress, Warsaw, 1934. Married Ada Lewis Gooderham of Toronto (who holds Cross of the Order of Mercy of the Kingdom of Jugo — Slavia), daughter of late Robt. T. Gooderham, 1924. Clubs: York; Albany; Royal Canadian Yacht; Ontario Jockey; Toronto Hunt; Eglinton Hunt; Toronto Racquet; Badminton and Racquet; Canadian Military Institute (Toronto); Royal Societies; Junior Naval and Military (London, England). Societies: Life Fellow, Royal Geographical Society; Life fellow, Canadian Geographical Society; Fellow, American Geographical Society of New York; Fellow, Royal Society of Arts; British Institute of Philosophy; Royal Canadian Institute; Academy of Political Science (New York); Canadian Institute of International Affairs; Life Member, Art Gallery of Toronto; Toronto Board of Trade; Life Member, St. John Ambulance Association; Life Member, Dominion of Canada Rifle Association; Canadian Political Science Association; Ontario Historical Society. Roman Catholic. Lithuanians are proud to have such honorable and noted friend!

A. Vitkauskas

V. M. Klausutis

LENKIJOS PONŲ POLITIKA

Gen. Goeringo Medžioklė ir Pasekmės. Ar Lenkija Pereis į Vokiečių Frontą?

Mes jau nekartą pastebėjom lenkų politikoje nepastovumą. Bet dėja, Lenkijos ponų politika nestebino mus, nes mes, lietuviai, pažįstam savo kaimynus, žinom jųjų budą, tačiau kiti Europos kraštai, mažiau turėję reikalų su jais nesugebėjo pažinti jųjų užsienių politiką. Tik pastaruoju laiku ne tik prancuzai, bet ir anglai įsitikino, kad lenkų politika nayva, kad lenkų pažadai ir išlaikymas sutarčių buvo ir tebėra nepatikėtinu dalyku.

Prancuzai buvo nuoširdus lenkų bičiuliai, Lenkijos rėmėjai po pasaulinio karo. Prancuzai savo įtaka paveikė anglus ir kitų Europos kraštų žmones ir sudarė Lenkijai daug prietelių; Prancuzijos vadai norėdami apsupti Vokietiją, atskirti nuo Europos Sovietų Rusiją, pastatė Lenkiją tiek didelę, kad ji butų galinga Prancuzijos talkininkė. Prancuzai ir anglai ne tik toleravo lenkų žygius grobimui svetimų kraštų, bet dar teikė jiems piniginę pagelbą — šimtus milijonų dolerių paskolomis, ginklais ir kitokia karo reikalams medžiaga. Bet dabar Lenkija jausdamasi antraeilinė valstybė Europoje, nori vaidinti savarankišką politiką, kas lenkų talkininkams, prancuzams ir anglams nepatinka; nepatinka delto, kad lenkai savarankiškai vairuodami savo užsienių politiką jau ne kartą blogai "patarnavo" prancuzų ir anglų interesams Genevoje Tautų Lygos Taryboje ir kitose diplomatinėse instancijose. Prie to, lenkai neišlaikė duotų pažadų ir padarytų sutarčių, kas sukėlė nemažai susidomėjimo ir rupesties,. abejonių apie lenkų nuoširdumą ir rimtumą.

Lenkų ir Vokiečių Dviveidė Politika

Dar maršalui Pilsudskiui gyvam esant tapo pakreiptas lenkų užsienių politikos vairas į kitą pusę. Pilsudskio sudarytas "Pulkininkų Kabinetas" pakeitė Lenkijos politikos vairą. Tapo panaikinta karinė konvencija su Rumanija, Lenkija palaikė Vokietijos užsienių politiką tuo metu, kuomet Francijos užsienių reikalų ministeris Louis Barthou permatydamas naujo karo pavojų rytinėje Europoje, dėjo pastangas bendrai su Sovietų Rusijos vyriausybe paženboti Hitlerio kardininkus sudarymui vadinamo "Europos Rytų Lokarno". Tuomet gi Lenkijos vyriausybė bendrai su Vokietijos kardininkais pasipriešino, atmetė rusų — prancuzų (Litvinovo-Barthou) pasiulytą "Rytų Lokarną".

Paseka lenkų politikos pakeitimo 1934 metais, buvo, galima sakyti, labai sensacinga. Prancuzijoj kilo klausimas: Ar gi musų podukra Lenkija tikrai žada apsivesti su Hitleriu? Juk buvo sudaryta lenkų su vokiečiais 10 metų nepuolimo ir kartu prekybos sutartis.

Bet dėja, mirus Pilsudskiui, mirė ir jo paliktas "Pulkininkų Kabinetas", sudarytoji naujoji Lenkijos vyriausybė, kurioje įeina liberališkasis lenkų elementas, buvo manyta, kad Lenkijos užsienių politika vėl bus nukreipta linkui Prancuzijos šalininkų, kad lenkų santykiai su vokiečiais sumažės. Tačiaus ligi šiol jokių atmainų neįvyko. Kuomet lenkų liberališkoji spauda pradėjo reikalauti, kad vyriausybė baigtų savo politiška "flirtavimą" su Hitlerio kardininkais, kad pašalintų Pulk. J. Beką nuo užsienių reikalų Ministerio pareigų ir paskirtų jo vieton kitą, buvo manyta, kad Priemieras Koscialkowskis paleis p. J. Beką vokiečių bičiulį; laikinai Pulk. Bekas, neva del blogos sveikatos buvo išleistas atostogoms, bet jis sugrįžo ir vėl sėdi užsienių reikalų Ministerio krėsle.

Kyla klausimas kodel? Ar gi nesirado kam p. Beką pavaduoti? Ne, ne tame dalykas. Aš atsimenu lenkų man pasakojimus Varšuvoje ir Vilniuje, kurie man aiškino, kad nors lenkai daugumoje vokiečių nekenčia, kad francuzai jiems mielesni, bet atsižvelgiant į dabartinę Europoje netaikingą politišką padėtį ir Lenkijos sienų įvairius kėblumus, lenkai verčiami nepalankių sąlygų derėtis su vokiečiais, užmegsti glaudžius ryšius ir bendradarbiauti. O kas svarbiausia, nes kilus karui Europoje, lenkai abejoja apie prancuzų įsikišimą be anglų pagelbos. Gi anglai, — aiškino man lenkai, — karo nenori ir jie, kilus karui Europoje, nekariaus. Reiškia, lenkų manymu, jiems kitos išeities nėra kaip tik susitarti su Vokietija. O tokiam susitarimui Lenkijos karo vadovybė labai pritaria. Todel nenuostabu, kad Pulk. J. Bekas paliko savo vietoje ir, kad jis toliau vairuoja Lenkijos užsienių politikos vairą taip kaip jam patinka.

Gi aišku, kad Pulk. Beko politiką remia Lenkijos karo vadovybė. Be abejonės Bekas jaučiasi stiprus, nes už jo pečių stovi kariuomenė. Pulk. Bekas visu laiku buvo anti-francuziškas, jis yra didelis Vokietijos šalininkas, Vokietijoj labai populiarus žmogus. Aš atsimenu, kaip man bunant Berlyne lankėsi p. Bekas, jis pasakė trumpą kalbą prie žuvusių karių paminklo, jis uždėjo didelį gražų vainiką ant "nežinomojo" kareivio kapo prie paminklo. Tas Beko vizitas, kaip vokiečių spauda rašė ir vokiečiai man aiškino, bus stiprus užuomazgos ryšys lenkų — vokiečių santykių. Beko politika aiški: ji siekia reformų Europoje pagal Hitlerio paruoštą planą. Jis nori patikrinti Lenkijai saugumą ir lygybę su kitoms didelėmis valstybėmis Europoje. Beko politika atatinka Hitlerio politikai.

Lenkų, Vokiečių ir Vengrų Bendri Planai

Lenkija dabartiniuose savo rubežiuose nesijaučia pastovia valstybė. Lenkijos vadai nenori imti įsakymus nuo prancuzų, anglų ar kitų valstybių užsienių politikoje. Lenkai mano, kad dabartiniai rubežiai nebus amžini. Stiprėjanti Vokietija, didėjanti jos politinė ir ekonomiška įtaka Dunojaus slenio kraštuose, — Balkanų valstybėse, ankščiau ar vėliau vokiečiai pakartos savo senoviškus žygius į rytus — "Drang nach Osten!" O ką-gi tas reiškia? Aišku, atakavimas Lenkijos. Lenkai labiau pasitiki geležiniai vokiečių valiai ir Hitlerio diktaturai negu francuzų ir anglų demokratijai.

Greta to, lenkų vadai mano, kad su laiku Hitleris ir Mussolini, taipgi, Balkanų valstybėlės sudaris vieną frontą, kad Japonija įtrauks Sovietų Rusiją į didelį karą rytuose, tuomet bus proga Hitleriui pradėti jo užbrėžta žygį į rytus, todel Lenkija nori buti toje pusėje tvoros kur yra jai saugumas. Šitą lenkų nusistatymą lengva suprasti. Nors lenkai nelabai nori draugauti su vokiečiais, bet sąlygų verčiami draugauja, tariasi ir planuoja, ruošiasi su vokiečiais bendrai žygiuoti...

Dabartinis vokiečių kardininkų planas yra tokis: kuomet kils karas tarpe rusų ir japonų, tuomet vokiečiai pradės žygius į rytus. Vengrija senai yra priėmusi vokiečių planą, dabar vokiečiai be abejonės, užinteresavo ir lenkus. Gi pagal vokiečių numatytą planą, bus galima perorganizuoti Europos rubežius, kurie anot vokiečių nuomonės, labai neteisingai nustatyti, politiškai ir ekonomiškai žalingi Europos kraštams. Gi atitaisymas padarytų klaidų turi buti toks: Čechoslavija turi buti likviduota kartu su Pabaltijos kraštais — Lietuva, Latvija ir Estija. Likvidavus Čekoslaviją, Vokietija pasiektų senai užbriežto savo tikslo: ji prijungtų Austriją prie Vokietijos, paimtų didelę (vokiečiais kolonistais apgyventą) Čekoslavijos dalį; kitą Čekoslavijos dalį padalintų tarp Vengrijos ir Lenkijos.

Taigi, anot vokiečių man pasakojimo apie Hitlerio planus, Lenkijai butinai reikalinga įsitraukti į šitą vokiečių žygį, nes vokiečiai nori likviduoti lenkišką koridorių ir atgauti Selezijos kraštą iš Lenkijos, tatai vokiečiai siulo Lenkijai už jiems gražinama lenkišką koridorių ir Seleziją, Lietuvą, Latviją ir Estiją, žodžiu, visus žemių plotus rytinėje pusėje Nemuno ligi Dauguvos. Šis vokiečių pasiulymas lenkams patinka. Lenkai mano, kad karo budu perkratyta rytinė Europa butų perorganizuota, lenkai galėtų sulaukt senai jų geidžiamą federalinę rytų Europos Lenkiją, kurioje butų suvienyti lietuviai, gudai, ukrainai, latviai ir estai; žodžiu, Lenkija vėl atsistotų tose ribose, kokiose ji buvo pradžioje XVIII šimtmečio prieš jos pirmąjį padalinimą.

Ivykdžius tokį plana. Balkanų valstybėlės nenukentėtų. Gi Ru-

Sveikatos Skyrius

F. L. I. S.

DR. JOHN L. RICE, SVEIKATOS KOMISIJONIERIUS
New Yorko Miesto

UŽDENGKITE SAVO KOSĖJIMUS IR ČIAUDĖJIMUS

Jeigu kiekvienas žmogus uždengtų savo kosėjimus ir čiaudėjimus, tai mažiaus žmonių sirgtų paprastu šalčiu, mažiaus sirgtų plaučių uždegimu ir nuo to mažiau žmonių mirtų.

Mes žinome, kad daugumoje atsitikimų taip vadinamas "paprastas šaltis" yra oru-pernešama liga ir kad užkrėtimą platina neatsargūs ir sauvališki žmonės, kurie visuomet ir visur kosti ir čiaudo, viešuose kambariuose, gatvetkariuose, teatruose ir visur. Sveikas žmogus įkvėpdamas užkrečiamus gemalus už dienos arba dviejų jau šalčiu irgi serga.

Jeigu tik butų galima šiandien studijuoti šalčio gemalus ir juos auginti laboratorijose kaip daroma su kitais gemalais, tai medikališkas mokslas galėtų sulaikyti šitą erzinantį ir tankiai pavojingą užpuolimą kokia nors "vaccine" forma. Bet gaila, kad gemalas iki šiam laikui nėra žinomas. Yra visų priedermė sulaikyti gemalą, ypatingai neleisti gemalus užpulti visą orą. Tad, jeigu priverstas esi kosėti arba čiaudyti, tai su skepetaite uždenk burną. Tai yra priverstinas mandagumas. Gal kada nors mes išmoksime ir apie kitus truputį pamislyti.

Jeigu turi šaltį, tai tuojaus atsigulk, ir pašauk savo gydytoją. Neleisk kitiems šeimynos nariams prie tavęs prieiti, ypatingai neleisk vaikus ir kudikius. Pilnas poilsis lovoj po priežiura šeimyniško gydytojo paprastai užbaigia šaltį į kelias dienas. Prasišalinimas nuo kitų ir sulaiko užkrėtimą kitų. Ypatingai kudikiams šaltis yra pavojingas.

Paprastas šaltis yra rimtesnė liga negu daugumas žmonių tiki. Papratimas duoti šalčiui laiko sau "išsibaigti", kartais išbaigia ligonį. Turėdamas šaltį buk atsargus.

Virš viso kito, u ž d e n k savo kosėjimą ir čiaudėjimą, kad tuomi sulaikyt ligos plitimą.

---

sija užimta karu su Japonija, negalėtų priešintis, o jei pasipriešintų, tai Rusija butų nugalėta. Tatai lenkų, vokiečių ir vengrų politikos vairuotojai įsitikinę, kad bus galima šį planą realizuoti. Tuomet Lenkija prisiglaustų prie Baltijos Juros, taptų Juros valstybė, jos sienų užtikrinimas butų saugus, nes Vokietija, Vengrija ir Lenkija taptų trys didelės pajiegos valstybės, jos tuomet valiotų padiktuoti visai Europai savo politišką ekonomiją. O likvidavus Pabaltijo valstybėles ir Čekoslaviją, palengvėtų ekonominė buitis, nes susidarytų lengvesnės prekybai sąlygos, sumažėtų rubežių skaičius, kitais žodžiais sakant, iš mažų daržininkų susidarytų trys dideli ukininkai vidurinėje ir rytinėje Europoje, tuomet butų užtikrinta ilgametinė taika ir ekonominis gerbuvis Europoje.

Šis planas senai paruoštas, dar Hitleriui neužėmus valdžią Vokietijoj, šis planas buvo rimtai svarstomas vokiečių kardininkų ir jų draugų vengrų didikų. Apie šį planą sužinojo Anglijos ir Prancuzijos diplomatai, todel Prancuzijos užsienių reikalų ministeris p. Louis Barthou su Sovietų užsienių reikalų komisaru Litvinovu bandė greitai užbėgti vokiečiams kelią, kad suardyti vokiečių kardininkų planus—prikalbinti Lenkijos ir Vokietijos valdžias pasirašyti Rytų Europos Lokarnos sutartį; bet dėja, tuom laikų Gen. Hermann Goering nuvyko į Lenkiją neva medžioti Belovežo giriose, b e t faktinai sudarė susitarimą su lenkais, lenkai atmetė francuzų — rusų pasiulymą, gi Jugoslavijos Karalius Aleksandras II ir Francijos Minist. Louis Barthou buvo nušauti. Tatai, pirmieji bandymai pažeboti vokiečių ir lenkų imperialistų agresingą politiką nepavyko.

Dabar kuomet jau yra sudaryta rusų su francuzais sutartis bendro fronto ir karinė konvencija, tai ir vėl eina politiškas persilaužimas Balkanų valstybėlėse, svarstoma ar joms but neutrališkoj pozicijoj, ar palaikyti prancuzų — rusų frontą, ar lenkų, vokiečių ir vengrų, ir kuomet pasikeitė Lenkijoj vyriausybė, kuomet lenkų spauda ir visuomenė vėl pradėjo šaukti: gana flirtot su vokiečiais! Tai Gen. Hermann Goering ir vėl lankėsi Lenkijoj neva medžioti Belovežo giriose, bet faktas yra, kad jis "bemedžiodamas" su Lenkijos karo vadais ir besitardamas su Beku, Koscialkowskiu ir Lenkijos Prezidentu prof. Moscickiu, sugryžo į Berlyną su naujais laimėjimais, lenkų užtikrinimais, "kad Lenkija stovės vokiečių fronte". Réiškia, Prusijos kardininkai vėl laimėjo! O jųjų laimėjimas žada nauja Europoje karą. Aišku, kad lenkai pasirengę pereiti į vokiečių pusę.

Todel nenuostabu, kad aną dieną Anglijos Parlamente kalbėdamas užsienių reikalų Ministeris, kap. Anthony Eden, pareiškė: "Dabar Europoje politiška nuotaika bloga, pavojus karo lygiai tiek aiškus kaip buvo 1914 metais; musų pareiga ginkluotis ir buti pasirengusiems reikalui esant gintis. Mes stovim už taiką, mes karo nenorim, bet taiką palaikyti Europoje ir savo kraštui apsaugą mes galėsim užtikrinti tiktai turėdami gerai apginkluotą karuomenę ir laivyną". Šie žodžiai Anglijos užsienių reikalų Ministerio Kapitono Edeno reikšmingi ir daug ko pasako. Ar Anglijos vyriausybė įsikištų į tokį karą, kol kas nežinome, bet jei butų Francija įvelta į naują Europos karą, galimas daiktas, kad Anglija bus Prancuzijos talkininkė. Tačiau, dabar dar nėra aiškiai suprasta, ar Anglija ir Prancuzija yra tikrai pasiryžę ginti Čekoslaviją ir Pabaltijo kraštus? nepaisant to, kad tarptautinės sutartys obliguoja šias dvi vakarų Europos valstybes palaikyti taiką Europoje ir saugoti nepriklausomybę mažųjų valstybių Tautų Lygoje priklausančių.

Tiesa, jei vokiečiai, lenkai ir vengrai pradėtų karo žigius, aišku, kad Rusija neišvengtų karo su šiom valstybėmis. Dabar Prancuzija pagal sudarytą sutartį su Sov. Rusija, (kurią Prancuzijos žemųjų rumų Parlamento nariai jau patvirtino, tik dar senatas savo nuosprendžio nedavė, bet galima manyti, kad ir senatas tai patvirtins), tikrai bus tos sutarties obliguota ginti Rusiją, skelbti karą Vokietijai ir jos talkininkėm. O kadangi Vokietija jau reikalauja Afrikoje sau kolonijų, tatai anglai ir Prancuzai pavydės Vokietijai laimėti karą ir paskui karo budu priversti Prancuziją ir Angliją gražinti Vokietijai kolonijas, atimtas pasaulinio karo metu, be abejonės, Anglija sąlygų verčiama stos į rusų — prancuzų frontą.

Turint omeny pastarųjų laikų politišką nuotaiką ir vokiečių — lenkų planus, japonų padukimą rytuose, tenka manyti, kad naujo karo pavojus yra didelis; kad Europoje eina politiška kova ir persigrupavimas, diplomatiniuose rateliuose nuolatiniai pasitarimai ir demaršai. Šiomis dienomis Italijos užsienių reikalų ministerijos šefas Fulvio Suvich turėjo pasitarimą su Hitleriu, vėliau Vokeitijos Ambasadorius Romoje skubiai atvyko į Berlyną, pasitaręs su Hitleriu ir baronu Von Nuerath, išvyko į Romą. Gi Lenkijos Ambasadorius Alfredas Wysocki Romoje skubiai paršauktas į Varšuvą ir vėl skubiai grįžo į Romą; Pulk. Bekas šiomis dienomis vyksta į Budapeštą, Vengrijon tartis, paskui į Belgradą, Yugoslaviją ir Belgiją. Šie demaršai labai svarbųs, kadangi ne taikos patikrinimui atliekami, bet del karinių žygių; o gandai vis daugėja, nes Italija žadanti stoti į vokiečių pusę. Tokia dabar politiška nuotaika Europoje.

Mums iš tolo žiurintiems į dabartinę lenkų — vokiečių politiką, atrodo, kad karas bus neišvengiamas Europoje. Gal šį metą, ar kitą metą, bet naujas karas bus. Todel, musų tėvynei Lietuvai gręsia didelis pavojus ir aišku, kad du Lietuvos kaimynai — Vokietija su Lenkija nori išlyginti savo rubežius ir ginčus Pabaltijo kraštų kaina. Dabar rodos musų kaimynai latviai ir estai turėtų suprasti, kad lenkai ir vokiečiai nėra toki jųjų bičiuliai kaip jie kad manė.

Pabaltijo Valstybėms Reikalinga Vienybė

Dabar aišku, kad Pabaltijo valstybėlėms gręsia pavojus. Dabar šioms trims mažoms valstybėlėms — Lietuvai, Latvijai ir Estijai reikalinga vienybė, bendradarbiavimas. Kilus karui, joms teks susiremti su Lenkijos ir Vokietijos kardininkais. Tik vienybę turėdamos, tik visų trijų valstybių karuomenių bendradarbiavimu bus galima atremti puolimus kol ateis pagelba iš kitų valstybių — Sovietų Rusijos ir Prancuzijos. Aišku, kad Rusija ir Francija gins Čekoslaviją ir Pabaltijo kraštus, nes abi, Rusija ir Prancuzija bus ne tik sutarčių, bet jųjų pačių saugumo interesų verčiamos ginti mažąsias valstybes, Tautų Lygoje priklausančias.

Taipgi, mes žinome, kad pietrytinės Europos slavai, nors dabar jie nepatenkinti Rusijoj esamu rėžimu, tačiaus jie žiuri į Rusiją kaipo į savo tradicinę globėją. Aišku, kad Čechoslavija, Jugoslavija ir Rumanija bus rusų — prancuzų fronto rėmėjos. Šie politikos faktai duoda mums galimybę manyti, kad jei vokiečių — lenkų ir vengrų kardininkai pradėtų" didingus karo žygius", gal jų tie žygiai butų tiek pasekmingi kiek buvo Austro — Vengrijos su Vokietija 1914 metais.

Tatai, šiandiena tenka rimtai pagalvoti Pabaltijos kraštų žmonėms ir jųjų vyriausybėms apie lenkų — vokiečių politiką ir planus. Dabar laikas suglausti tų kraštų moralines ir kitokias iegas, dabar pageidaujama tų kraštų žmonių vienybė. Taipgi, pageidautina, kad Pabaltijo kraštuose butų atstatyta demokratiška santvarka, kad butų ankštus kontaktas tų kraštų žmonių su jų vyriausybėmis ir pavyzdingas solidarumas tų kraštų viduje politišku atžvilgiu. Tokių sąlygų reikalauja dabartinis momentas.

HIPNOTIZMAS

Žodis hipnotizmas yra kilęs iš graikų kalbos žodžio hipnos — miegas. Bet hipnotizmas yra nenaturalus, o dirbtinis miegas, sukeltas tam tikros sugestijos, įtaigos.

Hipnozas, kaip ir kiekvienas miegas, yra kelių laipsnių. Iš pradžių hipnotizuojamas asmuo pradeda justi mieguistumą. Jis organiškai pradeda rimti. Jame ima reikšts nuovargis. Po šio momento eina kitas momentas. Hipnotizuojamas asmuo pradeda prarasti kaikurį jautrumą, nors kitais atžvilgiais gali parodyti didesnį veiklumą. Trečias hipnozo laipsnis — neatsiminimas. Asmuo neatsimena, kas su juo pirma buvo, kas jis toks. P a b u d ę s taippat neatsimena.

Hipnotizavimas bene geriausia sekasi tokiu budu: hipnotizuojamasis asmuo patogiai atsisėda. Jam prieš akis pastato blizgantį daiktą: vandens stiklinę, kristalą, veidrodį. Hipnotizuojąs tuo tarpu vienodu tonu vis kalba: "Nebijok, nieko pikto... jau akys raibsta, jau manęs nebematai... snaudi... Pakelk ranką". Kartais esti ir kitaip hipnotizuojama. Hipnotizuotojas aštriu žvilgsniu žiuri į akis ir panašiais žodžiais į hipnotizuojamąjį kalba keliolika minučių. Paskui hipnotizuojamasis asmuo pasiduoda hipnotizuojančio valiai ir daro taip, kaip šis įsako. Pavyzdžiui duoda į rankas kėdę ir sako, kad čia tinklas ir liepia po kambarį žuvis gaudyti. Užhipnotizuotasis asmuo po kambarį su kėde ima žuvauti, kaip upėje. Duoda bulvę ir sako, kad čia gardus oboulys. Užhipnotizuotasis valgo ir gardžiuojasi. Bet jei liepia ką ryškiai nedoro daryti, tai užhipnotizuotasis abejoja, jame matyti tam tikras pasipriešinimas. Be to, reikia pastebėti, kad užhipnotizuotasis padaro tokių nuostabių dalykų, kurių šiaip jis nieku budu nepadarytų. Kartą vienas tyrinėtojas nutiesė tarp skyrium stovinčios varpinės ir bažnyčios 450 pėdų ilgumo virvę 250 pėdų aukštumoje. Užhipnotizuotajam įsakęs ją pereiti nuo bažnyčios ligi varpinės. Šis be jokios baimės ir svyravimo įsakymą puikiausiai įvykdęs.

Užhipnotizuoto žmogaus organizmas pasidaro labai stiprus. Pavyzdžiui jis gali išlaikyti ištiesęs ranką pusę valandos ir daugiau. Užhipnotizuotasis gali buti įvairiai iš to miego prižadinamas. Jam sakoma "kelkis, neklausyk" ir asmuo atsikelia ir nebeklauso.

Yra įregistruota dar net tokių atsitikimų, kurie rodo, kad galima užhipnotizuoti žmogų taip, jog jis po savaitės ar net ilgesnio laiko padarytų kokį nors darbą, sakysim, po savaitės nušautų kurį žmogų. Užhipnotizuotasis visą savaitę jaučiasi normaliai, bet, atėjus paskirtam laikui, eina ir nušauna.

Blogi žmonės hipnotizuoja kartais žmogų neleistiniems tikslams. Todėl hipnotizmas praktikuoti leidžiama tik gydytojams ir specialistams. Pasitaiko, kad žmogus kartais įsikalba sau kokią nors ligą. Šias ligas daktarai išgydo hipnotizmu.

Dabar kila klausymas, ar visi žmonės galima užhipnotizuoti? Nustatyta, kad galima užhipnotizuoti 90—95%. Nevisi žmonės lygiai greitai galima užhipnotizuoti. Sunkiausia užhipnotizuojami vaikai ir pamišėliai. — T.

Luckies

lengvas užsirūkymas

IŠ TURININGO, BRANDAUS-KŪNO TABAKO — "IT'S TOASTED"

Luckies yra mažiau rūgštūs

TINKAMAS IŠSISTOVĖJIMAS

Tabakas savo naturaliame stovyje yra šiurkštus ir stiprus. Nors augintojo "sutaisytas" pirm pardavimo, jis yra netinkamas naudojimui be tolesnio išsistovėjimo. Per šį išsistovėjimo laikotarpį (kuris traukiasi Lucky Strike atsitikime nuo 1½ iki 3 metų) įvyksta svarbios atmainos. Tos "Gamtinės" atmainos baigiasi daliniu "išlyginimu" lapo pirmykščių šiurkščių kokybių. Mūsiškis gamybos procesas nuveda tuos pagerinimus daugeliu žingsnių toliau – nes kiekvienas Lucky Strike Cigaretas pavyzdžiuoja: Lengva Užsirūkymą iš turiningo, brandaus-kūno tabako.

LUCKIES YRA MAŽIAU RŪGŠTŪS!

Nesenai padaryti cheminiai bandymai parodo*, jog kiti populiarūs cigaretų išdirbiniai turi rūgštume perviršių nuo 53% iki 100% daugiau negu Lucky Strike.

* Daviniai Patikrinta Nepriklausomų Cheminių Laboratorijų Ir Tyrinėjimo Grupių

"IT'S TOASTED"—Jūsų gerklės apsauga —prieš knitėjimus—prieš kosulį

Copyright 1936, The American Tobacco Company

MARYLAND IR LIETUVA

(tęsinys)

H.

Sutartu laiku 16 vasario Lietuvos Ministeris atvyko į Baltimore ir buvo patiktas oficialės štato delegacijos priešakyje su Generolu Hill ir teisėju Laukaičiu. Čia pat prie gelžkelio stoties pasigirdo 17 armotų šuviai Lietuvos Respublikos atstovui pagerbti. Sutikime dalyvavo Baltimorės Lietuvių skautai su vėliavomis ir didelė minia žmonių. Tuo tarpu didžiuliame miesto teatre rinkosi lietuviai ir kitų tautų lietuvių draugai, kad pasitikti Lietuvos Atstovą, savo gubernatorių ir miesto majorą, na taipgi, kad pasiklausyti radio programos iš Kauno. Šiaip jau turininga radio programa iš Kauno buvo gana nelygyiai teatre girdima. Įspudžio dėja nepadarė. Garbės svečiai: Lietuvos atstovas P. Žadeikis, Marylando gubernatorius Harry W. Nice, Baltimorės miesto majoras Mr. Jackson, General Hill, Marylando senatoriai ir delegatai, gražus burys gubernatoriaus kariškų adjutantų, pagaliaus iškilmės vedėjas Dr. Želvys ir svečias "Vienybės" redaktorius p. Tysliava, — visi susirinko teatro estradoje. Gražiai išlavintas jaunimo choras atidarė iškilmes Lietuvos ir Amerikos himnais. Po to p. Gubernatorius prabilo į pilnutėlį teatrą, nuoširdžiai sveikindamas atvykusį Lietuvos Ministerį, Lietuvą ir lietuvius su 18-mis Nepriklausomybės sukaktuvėmis. Lietuvos Atstovas Lietuvos vardu dėkojo Marylando legislaturai ir vyriausybei už padarytą Lietuvai garbę ir draugingumo ženklą, dėkojo gubernatoriui už širdingą priėmimą.

Savo trumpoje, angliškai pasakytoje kalboje, Lietuvos atstovas nupiešė Lietuvos galybės paveikslą žiloje praeityje, 200 metų nelaimingos unijos su lenkais laikotarpį ir 120 metų Rusijos jungo, pabrėžė augančią Lietuvos tarptautinę moralinę galybę, Lietuvos sugebėjimą ekonomiškai stiprėti. "Tegu Lietuvos didieji kaimynai didžiojasi ir mums grąsina savo skaitlingais milijonais — kalbėjo Lietuvos Atstovas — Lietuvai nėra ko išsigąsti: Lietuva, eidama griežto teisėtumo ir taikos keliu kaip Klaipėdoje taip ir Vilniaus atvėju, keleriopai padidino savo pustrečio milijono gyventojų moralinį ir fizinį atsparumą; Marylando kilnus gestas tą Lietuvos atsparumą dar labiau sudrutino: tarpe Lietuvos ir Amerikos per platųjį Atlantą nutiestas draugingumo tiltas tegu amžinai musų kraštus jungia".

Toliau Lietuvos Atstovas prabilo lietuviškai ir ypatingai pabrėžė lietuvių kalbos reikšmę Lietuvos atgimime ir Lietuvos santykiuose su išeivija. "Musų lietuviškoji kalba — sakė p. Ministeris — mums yra brangi ne vien dėl to, kad ji yra lanksti, graži ir turtinga, kad ji yra raktas į žmonijos senovę, bet ypač dėl to, kad ta musų lietuviškoji kalba tarytum kaip Maižėšius išvedė žydus iš Egipto, išvedė mus iš lenkiškos-rusiškos vergystės, "Aušros" spinduliais mums nušvietė kelią nepriklausomybėn. Lietuvių kalba sau skina kelia kaip Vilniaus Krašte, taip Mažojoje Lietuvoje: tai nėra čia kokia slaptoji politika, tai yra kulturingas ir naturalus lietuvių tautos atgimimo apsireiškimas! Lietuviškoji kalba yra Lietuvos ir jos išeivijos jungtuvių žiedas. Tegul tas žiedas amžinai blizga, nerudėja. Tegu Jusų vaikai amžiais nepamiršta, kad lietuviais gimę, lietuviais ir turi but, kad Jusų lojalumas Amerikai tampriai rišasi su lietuviškomis tradicijomis".

P. Žadeikis trumpai palietė Lietuvos vidaus reikalus ir užsienio politiką; priminė, kad ekonominė depresija tebevargina Lietuvą, bet kad jau matomos ir pagerėjimo žymės: "Žemės Ukio produktų kainos puolė iš 100 iki 45 (t.y. 55% palyginus su 1926-1929 m.), gyvulių kainos nukrito net 70% ir tuo metu kaimynai vokiečiai buvo mums paskelbę prekybinį karą. Betgi Lietuvos eksportas nesumažėjo, radome rinkas kitur, ir 1935 metų užsienio prekybos balansas išėjo musų naudai su 26 mil. litų pelno. Štai ką Lietuva, jusų senoji tėvynė, galėjo 1935 metais užsieniams parduoti:

javų ir dobilų sėklų	už	25	mil.	litų
sviesto	"	24	"	"
mėsos produktų	"	23	"	".
linų ir pakulų	"	14	"	"
lentų	"	12	"	"
celiuliosas (iš Klaipėdos)	"	10	"	"
gyvų kiaulių	"	7	"	"
gyvų arklių	"	3	"	"
kiaušinių	"	2	"	"

"Maisto" Bendrovė šiais metais yra pasirengusi Amerikon eksportuoti puikius lietuviškus kumpius, vadinamus "Picnic Ham" — boneless, baked in natural juices" — tat prie progos galėsite reikalauti ir pasivaišinti.

BIRUTĖS SALDAINIAI ŠVENTĖMS

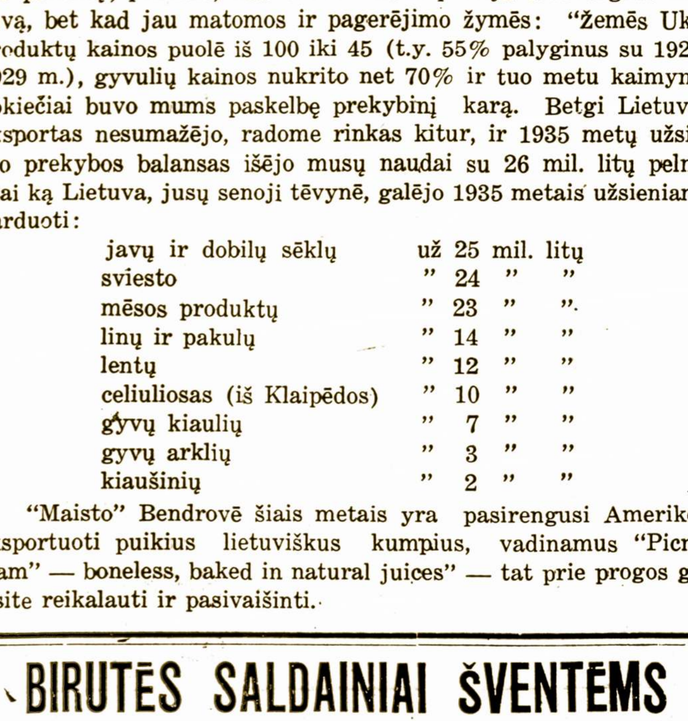

BIRUTĖS SALDAINIAI

Ką tik atsiųsti iš Lietuvos Kalėdų šventėms. Lietuvoje gaminti iš skanių vaisių ir saldumynų ir yra tinkama dovana visiems.

Šių saldainių dėžutė susideda iš keliolikos aukštos rušies saldumynų, kurie parsiduoda už 75c svaras, gi už $1. su persiuntimo lėšomis.

Prisiųsk mums $1. mes tamstai užtai prisiųsime dežutę tų vaisinių, ką-tik iš Lietuvos atgabentų saldainių.

Palaikykime Lietuvos pramonę. Naudokime iš jos įgabentus produktus — lietuviškus saldainius. Su užsakymais kreipkitės šiuo adresu:

AMERIKOS LIETUVIS

14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

DĖL PASAULIO LIETUVIŲ SĄJUNGOS

(Šis, Del Pasaulio Lietuvių Sąjungos gerb. Kan. F. Kemėšio straipsnis tilpo viename "A. L." n-ry, bet belaužiant į puslapius susikeitė eilutės ir todel jį perspausdinam iš naujo).

Šių metų 4-ame "Amerikos Lietuvio" numeryje p. V. M. Čekanauskas kelia "Pasaulio Lietuvių Sąjungos" organizavimo klausimą. Teisingai jis nurodo, jog pirmojo Pasaulio Lietuvių Kongreso (pereitą vasarą Kaune) vienas svarbesniųjų nutarimų buvęs kaip tik — steigti Pasaulio Lietuvių S-gą, kuri visus musų tautiečius telktų bendriems tautiniems, kulturiniems ir ekonominiems tikslams siekti. Kongresas išrinkęs ir 10-ties narių organizacinį komitetą, kurio trys nariai (pp. Šimutis, Vitaitis, ir aš, žemiau pasirašęs) esą Amerikoje. Praėję šeši mėnesiai ir ligšiol nieko nėsą girdėti apie to komiteto veikimą.

Visa tai tiesa. Kadangi p. Čekanauskas savo straipsnį kreipia į tris Amerikoje esančius narius, tad manau, kad musų pareiga yra tuo klausimu pasisakyti.

Dar pereitų metų spalių mėnesio pradžioj aš iš Washingtono tuo reikalu kreipiaus laišku į "Draugo" redaktorių, p. L. Šimutį. Jam nusiunčiau ir laikinojo P. L. S. statuto projektą (turiu jo kopiją), kurį buvau sudaręs, pasitaręs su kai-kuriais žymesniais išeivijos žmonėmis. P. Šimučio prašiau tą projektą su savo pastabomis ir pataisomis nusiųsti p. Vitaičiui, kad tas vėl su savo mintimis viską nusiųstų į Kauną, p. Skipičiui, to organizacinio komiteto pirmininkui. Iš p. Šimučio buvau gavęs netrukus laiškelį, kur pranešė, kad jisai nusiuntęs projektus p. Vitaičiui. Manau, kad ir p. Vitaitis prašomąją dalį bus atlikęs.

Organizacinio komiteto 6 nariai — taigi daugumas — yra Kaune, Anglijoj ir 3 Amerikoj. Komiteto pirmininkas, (Skipitis), antras vice-pirmininkas (Šleževičius), iždininkas (kan. Steponaitis) ir sekretorius (Dr. Leimonas) — vis jie gyvena Kaune. Taigi aišku, kad visa darbo valdyba seniai koncentruojasi. Iš ten turi ateiti ir galutinas laikinasis organizacijos statutas. Pradėti organizuotis ir veikti išeivijai, aplenkiant centrą, tada kada tas centras visų pastangomis jau yra įkurtas, savaime aišku — neišpuola.

Tačiau kur, kaip ir kodėl tasai dalykas užkliuvo — man ir pačiam neaišku. Gerai, kad p. Čekanauskas klausimą viešai iškėlė. Visuomenei susidomėjus, turės paaiškėti kliutys ir galimybės jas pašalinti ir tasai svarbusis reikalas rasit pasijudins iš negyvojo taško.

Lietuvių tauta ir Lietuvos valstybė gyvena sunkius ir nenormalius laikus. Juo geriau bus tauta ir jos išeivija susiorganizavusi, juo lengviau bus nugalėti vargus ir atremti pavojus. Visiškai sutinku su p. Čekanausko mintimi, jog Pasaulio Lietuvių Sąjungos organizavimo nebegalima atidelioti.

Kan. F. Kemėšis

Lietuvos valstybės biudžetas 280 mil. litų sumoje suvestas be deficito, nors ir teko sumokėti apie 1,000,000 dol. už Lietuvos Laisvės Paskolos bonus. Svetimos valiutos kiekis Lietuvos Banke del to buvo apmažėjęs, bet, įvedus valiutos kontrolę, vėl pradėjo taisytis geron pusėn. Taipgi ir žemdirbystės produktų kainos.

Jau visoje Lietuvoje veikia visuotinas ir priverstinas jaunimo mokinimas. Statoma daug mokyklų, statomas ilgas Žemaitijos plentas, kuris jungs Kauną su Klaipėda; Palangoje tobulinamas pajurio vasarvietė, kuri Jums atsilankius maloniai nustebins. Tie darbai duoda uždarbio darbo neturintiems. Lietuvos vyriausybės didžiausias rupesnis yra ir krašto apsauga, žemdirbystės rėmimas, Klaipėdos reikalai. Užsienio politikoje nieko naujo neįvyko, tik Lietuvai teko atlaikyti uožmios propagandos atakos ryšium su Klaipėdos rinkimais. Lietuva yra ištikimas Tautų Sąjungos narys ir Pabaltijos Santarvės draugas, — Lietuva eina griežtu teisės ir taikos keliu; todėl Lietuvos ateitis yra tvirtose ir saugiose rankose".

Baigdamas savo sveikinimo žodį Baltimorės lietuviams ir, bendrai, Lietuvos išeivijai, — Lietuvos atstovas pulk. Žadeikis dar pastebėjo, kad lietuviškoji išeivija yra perdiem demokratiška ir kad todel yra naturalu, kad ir savo senąją tėvynę Lietuvą įsivaizdina ne kitaip. "Lietuvai naturalus demokratinis tautiškumas esamose gyvenimo apystovose siekia taip susiformuoti — kalbėjo gerb. atstovas — kad butų užtikrintas savitas lietuviškos kulturos laisvas kelias, tautos vienybė, krašto ekonominė gerovė ir glaudesnis kulturinis santykiavimas su išeivija".

Lietuvos atstovo kalba, matomais, visiems užimponavo — vienas baltimoriečių net laišką atstovui parašė sakydamas: "I wish to congratulate you on the wonderful speech you made at the Maryland Theatre in Baltimore, Maryland. Your people do like you etc."

Baltimore miesto majoras P. Jackson kalbėjo labai įdomiai, sveikino Lietuvos Ministerį Baltimorės miesto vardu ir palygino Lietuvos himną su Maryland himnu. Vienas sekančių kalbėtojų Marylando Delegatas sujaudino publiką sakydamas: "Aš matau, kad Jųs lietuviai mylite savo senąją tėvynę, gerbiate jos atstovą; kas myli savo šalį, tas myli ir Ameriką" — tuos žodžius tardamas Delegatas pabučiavo Amerikos ir Lietuvos vėliavas.

Publikoje pasirodė aukų rinkėjos ir, kaip Dr. Želvys paaiškino, buvo surinkta apie 75 dol. Lietuvos labdarybei.

Įdomiai kalbėjo dar teisėjas W. F. Laukaitis ir Lietuvos studentas — keliauninkas.

Iškilmes teatre užbaigė poetas Juozas Tysliava, Vienybės redaktorius, pasakydamas nuoširdžiai patrijotinę kalbą, kuri tai jaudino tai linksmino klausytojus.

(Bus daugiau)

Pranešimas!

AMERIKOS LIETUVIO SIENINIAI KALENDORIAI

Jau Gatavi.

Todel tuojau pasinaujinkit savo prenumeratą ir p r i e jos pridėkit 10 centų ekstra kalendoriaus persiuntimo lėšų padengimui. Gi tie musų skaitytojai, ku rie jau yra anksčiau užsimokėję už Ame rikos Lietuvio prenumeratą, meldžiame 10 centų prisiųst krasaženkliais, k a s daug prisidės prie laikraščio ekonomi jos persiuntimo reikale.

Visi tie, kurie dabar pasinaujins savo prenumeratą, gaus labai gražų SIENI NĮ KALENDORIŲ su tautiškomis ir katalikiškomis šventėmis DOVANAI.

Todel neatįdeliokite laiko, bet pasinaujinkit šiandien, neatsižvelgiant ar jusų prenumerata pasibaigus ar ne, jei jusų prenumerata dar nepasibaigus, ji bus pratęsta iki galo.

Am. Lietuvio prenumerata Suv. Valsti jose $1.50 metams. Užsieny: Kanadoj ir Lietuvoje – $2.00 metams. Ypatingai tie musų skaitytojai, kurie turi u ž r a š e Amer. Lietuvį į Lietuvą turi pasisku bint, kad atnaujint savo draugams pre numeratą, nes ir jiems b u s pasiųstas kalendorius.

Adresuokite:

AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon St. Worcester, Mass.

NUOTRUPOS IŠ NARUŠEVIČIAUS RAŠTŲ

Aštuonių metų mergaitė kankinosi, norėdama atrišti sunarpliotus nuo batų šniurus.

— Ak, Dieve — šaukė gailestingai — pagelbėk man, sėdi sau danguj ir nieko neveiki.

— Bet, Kaziuk, gali pasigerėti, garnys tau atnešė mažą broliuką, ar nori jį pamatyti?

— Eh, ne, tėveli! bet tą garnį tai tikrai norėčia pamatyti!

— Prašau mamyte man pasakyti, iš kur mano sesutė atsirado, kuomet dabar žiema ir niekur garnių nesimato?

— Tai nieko nereiškia, mielas vaikeli, garnys ją paštu prisiuntė.

Viename susirinkime buvo advokatas, teisių daktaras, kuris, bevedant namų šeimininko bylas, savo naudai jį dvejose bylose apvylė.

Pamatęs bežaidžiantį šale savęs namų šeimininko sunelį, norėjo jį prie savęs prisivilioti, bet mažytis atkakliai spyrėsi ir net pabučiuoti nesidavė.

— Delko nenori į mane prisiartinti? — klausia advokatas.

— Aš tamstos bijausi.

— Delko?

— Nes esi daktaras.

— Taigi nesibijok, aš neesu tokis daktaras, kuris vaikam karčių vaistų prirašo.

— Esi dar blogesnis — pasakė mažyti — girdėjau, kaip šiandien iš ryto pasakė tėtė, kad jau ne vienam esi kailį nulupęs, todel ir lupiku vadiniesi.

Atmink, Viktute, kad graikų nosys tiesųs, o romenų kuproti.

— Tai, tėveli, tetulė Baltruvienė turi graikišką nosį ir romėnišką kuprą.

Mažas sunelis kalba tėvui, kurs yra garsus muzikas-kompozitorius ir nei kiek nesirupina savo šeimos reikalais.

— Tėveli, žiurėk, mano kelnaitė jau antroj vietoj sutruko.

Tai ką-gi aš padarysiu?

— Kaip turėsi valandėlę liuoso laiko, tai man naujas sukombinuok.

1. Kas gali kuogeriausiai užstoti telefoną? Žmona.

2. Delko musų ponių parėdai taip mums širdį veria? Delto, kad juos trumpesnius vis kaskartą daro.

Kunigaikštis Eugenijus dažnai mėgdavo slaptai kareivių kalbos pasiklausyti.

Vieną kartą, praeinant pro kareivines, išgirdo sekantį pasikalbėjimą:

— Ar žinai, kad musų kunigaikštis Eugenijus ketina vesti?

— Taip? o su kuo?

— Su Bavarijos kunigaikštyte.

— Na, o tai bus laiminga! gerą partiją padarysianti!

— O taip, musų kunigaikštis tokis gražus vyras! tiktai galla, kad dantų neturi!

— Ei, mano mielas, prie bavarietės dantys nereikalinga!

Mažas vaikutis kartą nuėjo su dėde pasižiurėti į besimuštravojančius kareivius.

— Dėdule — paklausė po valandėlės — ar tai esą karališki žaisliukai?

—Delko Adomas ir Ieva tapo iš rojaus išvaryti? — paklausė klebonas vaikų katekizmo pamokoj.

— Turbut delto, kad vaisius vogė.

Ponas de Chateauneuf, budamas kudikiu ir turėdamas apie dešimts metų, tapo perstatytas kokiam tai vyskupui, kuris su juo besikalbant jį paklausė:

Atkaklus vaikas niekaip nenorėjo ištarti pirmosios alfabeto raidės A. Taigi jis uždarytas atskiram kambaryj ir palikta ant duonos ir vandens, o vėliaus mušta; viskas veltui.

Atėjo namų bičiulis, paėmė kudikį ant rankų ir paklausė, kodel nenori pasakyti A?

Vaikas atkakliai tylėjo, bet galų-gale atsakė kakta suraukęs:

— Nenoriu pasakyti A, nes tuojaus man liepsią pasakyti B ir taip toliau.

SAULĖS ELGETA

Ne ta, ką gatvėmis vaikščioja ir ištiesus ranką kunui maisto prašo. Saulės Elgeta užmiršus savo alkį — kad kiti butų sotūs. Ji pasauly besivalkiodama per daug išvargo. Žmonės jos nepriėmė, nors ji visa siela žmonijai gyveno — žmonija jos nesuprato. Kada ją visi atstumė, sukruvino jos širdį, ji sugrįžus į savo skurlų patalą — užmigo. Ar Saulės Elgeta baigė rupesčius apie vargstančią žmoniją? Apie tuos pačius, kurie ją plakė, kankino ir išstumė? Ne! Jai keliems metams užmigo, kad pasivalkioti sapnų pasaulyje, kad už pilkos užuolaidos surasti tą, ko žmonėse nerado.

Jau keli iš eilės metai kaip ji miega. Pasaulio neramumų, audrų, bado ir skurdo verpetai veržiasi pro jos lušnos išdužusį langą, ir meta kamuoliais ant jos savo skundus... Glosto jos dvi žilas kasas nukibusias lovos kraštais ir žadina ją: —

"Motina, kelk... Štai milijonai vargstančių... Kelk, tu surasi tiesą... Tu prakeiksi auksą ir padalinsi duoną... Štai žmonija, kuri už jos kasnį parduoda savo garbę ir žmoniškumą... Motina pabusk... Saulės Elgetos blakstienos užvertos. Jos siela pakumpus ant ištvermės lazdos, klajoja sapnų karalijoj:

— Ji ėjo į rytus, kur rytmečio saulė kaišė jai taką. Kur palši ukai pabugę jos žingsnių, slinko nuo upių. O baisios milžiniškos statulos — Skriauda ir Melas ištiesė rankas, ir paleido į platų pasaulį jurą nekaltų ašarų.

Saulės Elgeta šaukė Skriaudą ir Melą beširdžių... Klausė vėjo, kuriuo taku skriaudėjai nusivilko, bet švilpdamas šiaurys išjuokė senelės blankstančias lupas ir plėšė nuo jos paskutinį vilties rubą.

Sugrubusiais pirštais ji glostė aukštas, dejuojančias ašarų bangas, kurios verpetais sukosi aplink žemę ir skandino nekaltą žmoniją. Bejėgė senelė vaitojo prie ašarų juros, o jos raukšlėtą veidą, laižė išjuokdami ugningi karo slibinai...

Saulės Elgetos ištvermės lazda pasuko į pietus. Dangaus kamuolis — saulės, karšti spinduliai maudėsi sidabrinėse ašarų bangose, ligi jąs sugėrė ištroškus žemė. Vėliau saulė, sukepino ašaras į pilkus skausmo akmenis, ir pabėrė alkaniems... Saulės Elgeta sudrebėjo. Ji su iškalta širdyje žaizda liko viena nesuprasta tarp dangaus ir žemės. Ji ašarose išmirkytais pirštais pasikinkė vėją ir paleidus žilas kasas skrydo šiaurės glėbin. Toli nuo žemės juokėsi žvaigždės, mėnuo užlindo už debesų ir sekė Saulės Elgetos šešėlį.

Ji iškėlus savo širdies liepsnos švyturį, jau stovėjo ledų kalno viršunėj. Aplinkui, kitų kalnų viršunėse, stovėjo į ledo gabalus sustingę žmonės. Mirtis juodais sparnais mosuodama slinko artyn... Snieguolių žvaigždės, gyndamos Saulės Elgetą, spindėjo ir krito ant baisios mirties išdžiuvusių rankų. Mirtis kvatojo ir žaidė sniego kamuoliais, liežuviu paaštrinus peilį, nusirito ledų kalnais į karo lauką.

Sniego pugoj gulėjo naujai stingstanti žmogysta. Ledais apšarmoję jos plaukai, akyse gęso gyvybė. Saulės Elgeta nuėmė nuo savo pečių skarą, įsuko stingstančios žmogystos kuną ir šiltu savo kvapu atšildė sustyrusias gyslas. Žmogysta atvėrė gyvenimui akis. Išvydo šale savęs raukšlėtu veidu Saulės Elgetą. Atgyjančiai žmogystai suvirė kraujas, užsidegė širdis pykčiu, pavydu... Juk jau daug laiko kaip jis kovojo su ledų kalnais, su sniego pugomis, laukdamas apiplėšti šiaurės ašigalio tyrinėtojų ekspediciją.

Atgijus žmogysta, pakilo, prislinko arti Saulės Elgetos, ir kirto šautuvo smugiu į galvą. Paspyrė koja kruviną Saulės Elgetą, ir sugriebęs už žilų kasų įmetė į gilų baisų tarpeklį.

Saulės Elgetos kunas tysojo tarp dviejų baisių milžinų kalnų — iš galvos sunkėsi kraujas. Didelio paukščio sparnai suvystė kuną, pakilo nuo žemės ir nešėsi į savo lizdą. Paleistas nuo žemės šuvis, pakirto oro sparnus ir iš jų išsivyniojęs Saulės Elgetos kunas, nukrito į užmiesčio sąšlavų įdaubą. Lyg nakties šešėliai, lyg burtų esybės, slankiojo šiukšlynuose žmonės. Jie buvo basi, alkani... Jų veidai išgeltę, išvargę ir išsikentėję... Jie rankomis knisinėjo sąšlavas ir rinko supuvusį maistą... Jie taikė ant kojų iš purvyno ir mėšlo ištruktus suplyšusius batus, kurie buvo įvairiausio dydžio, skylėmis "puošti".

Saulės Elgeta, nuavė savo kojas. Ji ilgai svarstė... "Ar našlei, našlaitei..? Ar pasaulio nuskriaustai bevainikei..? Ar senutei motinai vaikų išstumtai..? Ar džiovininko bedarbio žmonai..? Jų čia tiek daug! Visi basi... O batai vieni... Saulės Elgeta iškėlė kruvinas rankas į saulę, šaukė pasigailėjimo... Šaukė Tiesą, bet liko tik skaudus nusivylimas... Tiesa stovėjo lyg suakmenėjus, jos lupomis šliaužė žodžiai:

— Pasauly man vietos nėra...

Dangaus erdvėj tviskėjo mėnuo. Žvaigždės puošė plačius dangaus skliautus. Debesiai mažomis skaromis slinko vakarų link... Saulės Elgeta plačiu žvilgsniu apmetė miestą: Dangoraižiai, fabrikai, bažnyčios su aukštais kuorais, turtuolių rumai, skurdžių kvartalai — o kur laimė?! Kur tiesa?! ...Jai nėra pasauly vietos..."

Iš sapnų pasaulio grįžo Saulės Elgetos siela liudna ir nusiminus. Ir ten rado tik paprastą skriaudą... Bet ji pasiryžo: "Pasisakysiu savo kančią vėjams, perkunams, audroms — tik ne žmogui. Jau žinau, kad galingas silpną visuomet nugali. Tol žemėj viešpataus melas — ligi pats žmogus nebus pilna tiesa. Negana šaukti "tu buk tiesa".— Aš busiu tiesa — tu, buk mano draugas".

Ir Saulės Elgetai, dar neprašvinta tas rytas, kad ji pabustų. Jos lušną užvertę skriaudų sniego kalnai... Išvargus žmonija kasasi prie jos durų... "Motina kelk, tu padalinsi duoną..!"

Marija Aukštaitė

Musų tautos didvyriai lakunai S. Darius ir St. Girėnas dabar ilsisi Kaune, Medicinos rumuose. Čia matome jų karstus apidengtus daugybe vainikų, kuriuos sudeda didvyrių karstų lankytojai iš visos Lietuvos ir užsienio.

LIETUVOS ŽMONĖS APDAINUOJA DARIŲ IR GIRENĄ

Nežiurint, kad jau praėjo pustrečių metų nuo Lituanicos 1 skridimo, bet Dariaus ir Girėno vardai dar vis plačiai tebeskamba visoje Lietuvoje. Ir juo toliau, juo giliau abiejų didvyrių vardai įsminga į Lietuvos žmonių širdis. Darius ir Girėnas dabar kiekvienam lietuviui yra lyg šventenybė. Apie juos kaimų žmonės yra sukurę pasakų, padavimų ir dainų. Dainos vakarais galingu aidu skamba po plačiais apylinkes, lietuvių širdyse keldamos karžygiškumą ir pagarbą savo didvyriams. Tos dainos skamba ne tik kurioje nors vienoje apylinkėje, bet jos sklinda po visą Lietuvą. Štai viena jų

Aušta aušrelė, graži saulėta
Ateina žinelė senai tikėta.
(Kiekvienas punktas dainuojamas po 2 kartus.)
Darius — Girėnas, drąsus lietuviai
Rengias pasiekti Kauną lėktuvu.
(Kiekvienas punktas dainuojamas po 2 kartus.)
Linksma naujiena širdį ramina —
Skrenda lietuviai per vandenyną.
Naujorko mieste rengiasi žmonės,
Kad pamatytų pradžią kelionės.
Spaudžia jiems rankas žmonės širdingai,
Linki pasiekti tikslą laimingai.
Laimin motutė savo sunelį,
Kad jis pakeltų didį vargelį.
Sėdo lakunai į plieno paukštį
Užia motoras, kelia į aukštį.
Blizga sparneliai ir vėliavėlės
Lekia pakilęs paukštis pašėlęs.
Ištisą parą leidžia taip skristi,
Pakol Europos krantus išvysta.
Bangos Atlanto blaškos, vilioja,
Kviečia atsilsėti savo globoje.
Lakunai jurą mėgsta globoti
žino kur lėkti ir kur sustoti.
Mato Airiją, Londono namą
Tviskančių jurą ir Amsterdamą.
Štai jau ir Prusų žemę atsiekia,
Vieną valandą skristi belieka.
Naktis juodoji apgaubia žemę,
Lakunams mirtį likimas lemia.
Lietuvą jaučia savo širdyse,
Ašaros spaudžias jųjų širdyse.
Bet nesidžiaukit, drąsus vyriukai —
Pražųtį lemia jums šitie rukai.
Kaip tik motoras veikti nustojo,
Krito lėktuvas, į žemę tvojo.
Medžiai išlinko, žemėn išgriuvo —
Darius — Girėnas pamary žuvo.
Laukia kauniškiai brangių svetelių,
O jie užmerkė melsvas akeles.

Lietuvos žmonės dar ir dabar giliai tebetiki, kad Dariu ir Girėną Vokiečiai nušovė. Tai ryškiai matyt, kad ir iš šios, dabar kaimuose plačiai skambančios, dainos:

Kai pavasarėlį gėlelės pražydo,
Darius ir Girėnas į Lietuvą skrido
Vai-li vai-lia-lia, vai-li vai-lia
Darius ir Girėnas į Lietuvą skrido
Darius ir Girėnas narsųs vyrai buvo,
Atlantą perskridę, Vokietijoj žuvo.
Vai-li vai-lia-lia, vai-li vai-lia
Atlantą perskridę Vokietijoj žuvo.
Aidas nuskambėjo per visą Lietuvą —
Darius ir Girėnas su lėktuvu žuvo
Vai-li vai-lia-lia, vai-li vai-lia
Kai didvyriai žuvo, Lietuva raudojo,
Atvežė jų kunus, gražiai palaidojo.
Vokiečiai barbieriai garbės pavidėjo,
Darių ir Girėną kulkoms palydėjo.
Vokiečių sargyba negerai paliovė
Darių ir Girėną pamatę nušovė.
Soldino miestely paukšteliai čiulbėjo
Darius ir Girėnas kraujuose gulėjo.
Miškų ir sodybų medžiai peržydėjo
Darių ir Girėną į kapus lydėjo.
Lietuvos sesutės žalias rutas skynė
Dariui ir Girėnui vainikus nupynė.

Šių dainų žodžiai yra paprasti, bet jie plaukia iš širdies gelmių ir del to yra visų mėgiami. Jie nė vienam lietuviui išspaudžia gailias ašaras. Čia surašytos dainos nėra pilnos. Jos niekados ir nebus pilnos, nes jos nuolatos vis kuriamos, ilginamos. Jų melodija taip pat yra įvairi. Viena del jų galima pasakyti, tai, kad jos yra visų lietuvių turtas, visų kuryba. Ir del to jos visiems yra vienodai brangios ir artimos.

KUR GALITE PASITIKĖT

Lainer's

VALYTOJAI 73 GREEN ST. DAŽYTOJAI

* MOTERŲ ar VYRŲ KOSTIUMAI
* Šilkiniai ar Vilnoniai * SUKNIOS
* GRAŽIAI IŠVALOMOS
* ATYDŽIAI IŠPROSINAMOS
* KUR REIKIA PATAISOMOS
* SAGUTĖS ĮSIUVAMOS

49c

PAPRASTAI 70

Valymui Pasiulymai

Kaklaraiščiai (12 už $1.) po 10c
Trumpos Pirštinės, pora ... 10c
Kamonai 49c
Šilkiniai Marškiniai 35c

TEL. DIAL 5-5281

AUKŠTOS RUŠIES DARBAS — IMAM ATSAKOMYBĘ

PRALEISKITE ILGUS RUDENS IR ŽIEMOS VAKARUS NAUDINGAI - SKAITYDAMI ŠIAS IDOMIAS KNYGAS PRISIŲSTAS KA TIK IŠ LIETUVOS

Vaikų Auklėjimo Vadovėlis Motinoms	35c
Aukso Knygelė, Apie Mandagumą Vyrams	35c
Paskaitykim, apsakymėlių rinkinys	50c
Pasakojimai Iš Gyvulių Gyvenimo	$1.00
Laiškai Busimąjai Sužadėtiniai	75c
Dramblys Karis, (Mukerdži)	$1.00
Šešėlių žmonės, Sacchetti	50c
Meilės Prakeiktos Sielos	75c
Mokslo Pasakos Ir Pasakojimai	$1.00
Pirmieji žmonės Mėnulyje	$1.40
Juros Vilkai, 2 Tomai	$1.50
Snaudžiantis Milžinas	$1.40
Paslaptingas Radinys, Nikas Karteris, 63 pusl. knygelė	35c
Rudolfo Valentino Gyvenimas, E. Ramond	50c
Kaip Apsisaugoti Nuo Ligų, Dr. E. M. Geravičius	50c
Į Aukso šalį, Joseph Spillman, S. J.	50c
Pilsudskis, Aldanavo	50c
Žydų Rinktinės Apysakos, Vertimai	$1.00
Dubrovskis, Puškino	50c
Mėlynoji Ranka, E. Wallace	$1.00
Zuzi Soka, A. Narkevičius	$1.00
Durys Su Septyniais Užraktais, E. Wallace	$1.00
Dvasios ir žmonės, Z. Lagerloff	50c
Šarunas, B. Sruoga	45c
Žaliasis Miestas, P. Mašioto vertimas	60c
Juodoji Knyga	$1.00
Šventoji Gėlė, J. Kazėno vertimas	$1.00
Canterville Vaiduoklis, J. Jablonskio vertimas	35c
Saulės Sunus, J. London	50c
Nepaprasti Nuotikiai Arsenijaus Lupino Auksinis Trikampis	50c
Vagis Džentelmenas A. Lupenas	75c
Esmaičio Sakalėlis, 1928 m. laida	$1.00
Esmaičio Sakalėlis, 1929 m. laida	$1.25
Spindulėlis, Skaitymai mokiniams	75c
Negyvoji Gamta — Oras — Vanduo — Žemė	35c
Arsenijus Lupenas Prieš Sherloką Holmes	75c
Pamokslai Idėjos Broliams	25c

NAUJI TEATRU VEIKALAI

1. Šėtono Karalystė, P. Vladimirovas, Dviejų Vaizdų Pasaulinė Tragedija	50c
2. Perkunija, A. Ostrovskio — Penkių Veiksmų Drama	50c
3. Tėviškė, 3 Veiksmų Tragedija, A. K. Puidos vertimas	50c
4. Dramos, A. K. Puida	$1.00
5. Mano Taurė, P. Vaičiunas	50c
6. Potašas ir Perlamutras	50c

Kreipkitės

AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNAS
14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

KARAS!

20-to Amžiaus Karas ant Žemės, Jurose ir Ore

Durtuvų grumtynės, nuodingi gazai, lėktuvų pašovimas, artilerijos griausmai, žmonių susprogdinimas ir kitos karo baisybės vaizdžiai aprašyta W. T. SCANLON'O parašytoje ir 1-ja premija Amerikoje apdovanotoje karo apysakoje

"DIEVE, PASIGAILĖK MUSŲ!"

(God, have mercy on us!)

400 pusl. Gražųs, tvirti apdarai.

"Nedaugelis likusių knygų su gerais apdarais nupiginta ir parduodama po 1.00 (su persiuntimu)".

Pinigines perlaidas (money order) siųskit:

Amerikos Lietuvis
14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNE YRA APIE 100 SKIRTINGŲ RŲŠIŲ KALENDORIŲ KAINOS PO 15 IR 25 CENTUS

Vietos žinios

13,447 Bedarbių Worcestery

Iš 190,471 Worcesterio gyventojų, 13,447, kurie normališkuose laikuose turėjo tarnystes mieste, šiandien bedarbių skaitlinėse yra. Normališkuose laikuose mieste bedarbių skaitlius neviršina 3,000. Pagal skaitlines paduotas iš pasitikėtinų šaltinių, Worcestery pilną ar nepilną laiką dirba 74,270 ypatų, arba 53,474 vyrai ir 20,796 moterys. Žmonių, kurie gali dirbti ir dirba pastoviai yra 87,717 arba 63,156 vyrai ir 24,561 moterys.

Tie, kurie dirba WPA įvairius darbus suskaityti sekančiai: 5,081 ypata, iš kurių 3,383 vyrai ir 1,698 moterys. Bedarbių, kurie gauna nuolatinę pašalpą iš miesto yra 3,500, iš kurio skaičiaus 994 moterys. Bedarbių kareivių imančių nuolatines pašalpas yra 850. 3,966 asmenis yra be pelningų užsiėmimų, bet negauna pašalpų. Yra 1,103, kurie iš priežasties silpnos sveikatos arba senatvės, negali dirbt. Apskaitliuota, kad Worcestery yra 50,124 šeimynos.

Pramonės Biuro skaitlinės paduoda įdomių palyginimų iš įvairių darbo rušių. Skaitlinės rodo, kad dabartiniu laiku apie 39,710 žmonių dirba fabrikuose ir mekaniškuose amatuose; 11,950 krautuvėse, raštinėse ir panašiose įstaigose; 7,500 kaipo namų ruošos darbininkai; 5,160 susisiekimo ir gabenimo kompanijose; 4,950 profesionališkose tarnystėse; 700 ukių darbuose; 3,800 dirba Worcesterio miestui ir 500 Federalės ir Valstijos valdžioms.

Šios skaitlinės nėra tobulos, bet paduoda abelną miesto gyventojų stovį.

Airys Lengvai Nugalėjo Lietuvį

Trečiadienio vakare, kovo 11-tą, įvyko Danno O'Mahoney ristynės su Jack Kondrotu. Danno O' Mahoney pergalėjo Kondrotą du kartu per pusę valandos laiko žiauriose imtynėse. Pirmą kartą lietuvis buvo prispaustas prie "matraso" į 16.19 minutų. Antru kartu airys paguldė lietuvį į 5.22 minutes po to, kuomet pastarasis pateko į rato lanką. 1900 žiurovų tikėjosi daugiau pasipriešinimo iš Kondroto pusės, kurs per paskutinius kelis mėnesius lengvai apsidirbdavo su visais jo aponentais.

Vis Christy ritynės su Cox išėjo lygiomis. Nick Lutze pergalėjo Jake Patterson į 22.48 minutes. Worcesterietis švedas Malmberg nugalėjo A. Brown iš Brooklyn, N. Y. į 15.03 minutų.

West Elmwood Farms
PIENO UKIAI
"A" RUŠIES TYRAS
PIENAS IR GRIETINĖ
185 PONTIAC ALĖJA
Tel. HOp 3445
PROVIDENCE, RHODE ISLAND

SMĖLIS
Trobesių Medžiagai
Šaligatvėm ir Pamatam
GREITAS IR PASITIKĖTINAS PATARNAVIMAS
Kreipkitės pas
ANDREWS
2010 CRANSTON GATVĖS
Tel. West 2662
PROVIDENCE, RHODE ISLAND

Operetė "Lietuvaitė" Pirmą Kartą Perstatyta Worcestery

Aušrelės choras jau kelintą savaitę laiko praktikas prisirengimui perstatyt operetę "Lietuvaitę", pirmą kartą Worcestery. Worcesterio gabus artistai ir muzikantai paskirti vaidint šioje operetėje tikisi, kad jų pastangos nebus veltui ir kad perstatymas bus pasekmingas visais atžvilgiais. Šis muzikališkas veikalas bus suvaidintas pirmą sekmadienį po Velykų, balandžio 19-tą dieną.

Lietuvos Vyčių Sukaktuvės

Lietuvos Vyčių kuopa, prie Šv. Kazimiero parapijos, laikė savo mėnesinį susirinkimą, antradienio vakare, kovo 10-tą dieną, mokyklos svetainėje, Waverly gatvės. Atsilankė daug jaunimo.

Vieas iš svarbių klausymų buvo apie paminėjimą savo 20 metų įsteigimo sukaktuvių, gegužės mėnesį. Nutarta surengt bankietą ir šokius paminėjimui sukaktuvių. Rengimo komisijon paskirti sekantieji: Vincas Kereišis, kaipo pirmininkas; pagelbininkai, Bronė Sidabriutė, Viktorija Augustinavičiutė, p. Aukštikalniutė, Kazys Lekeckas ir Jonas Alavošius.

Susirinkimas nutarė surengti išvažiavimą į Marianapolio Kolegiją, pavasarį. Bus užkviesta sykiu dalyvauti Vyčių kuopos iš Boston, Cambridge, Brockton, Lowell, Lawrence, Nashua, N. H., Hartford ir Watebury, Conn.

Lietuvių Moterų Klubo Veikimai Pagerbė Vietinę Dainininkę

Antradienio vakare, kovo 10-tą, Lietuvių Moterų Klubas laikė savo mėnesinį susirinkimą. Nors buvo ankščiau pranešta, kad laike susirinkimo įvyks madų paroda, vienok buvo surengtas draugiškas vakarėlis skirtas panelės Julės Metrikaitės, neseniai sugryžusios iš Lietuvos, pasveikinimui. Panelė Metrikaitė daug papasakojo apie Lietuvą ir parodė rankų darbus, koki yra dirbami Lietuvos mergaičių. Minėtas moterų klubas labai džiaugiasi sulaukęs savo narės ir labai gerėjosi išgirdę jos grynai lietuvišką kalbą. Minėtas klubas išreikšdamas savo meilę link panelės Metrikaitės įteikė jai pluoštą gėlių.

Taipgi buvo suteikta dovana klubo pirmininkei panelei Juzei Keblinskaitei, kuri šiam klubui dirba nuo pat įsteigimo. Moterų klubas labai džiaugiasi turėdama tokias gabias jaunuoles savo tarpe.

Rengimo komisija pagamino skanių užkandžių. Komisijon įeina: Ona Bruožienė, J. Keblinskaitė, V. Kučinskienė, O. Juozunienė ir O. Šimakauskienė. Jos ištikrųjų užsitarnavo daug padėkos ir pagyrimų. Sekantiems dviem mėnesiams paskirta nauja komisija įvairiems klubo rengimas. Naujoj komisijoj įeina: M. Mitrikienė, J. Keblinskaitė, Elena Šiaurienė, A. Stepšienė ir p. Dabrilienė. Šios narės smarkiai veikia, kad pralenkus visas kitas buvusias komisjias.

Ateinantį antradienį, kovo 17-tą, klubo naujoji komisija ruošia "Beano" vakarėlį, į kurį narės kviečiamos atsilankyti ir atsivest savo drauges, kad galėtumet praleisti laiką įdomiai. Bus skirtos dovanos laimėtojams. Taigi narės ir draugai prašomi atsilankyti į Lietuvių Ukėsų Klubo žemutię svetainę, kovo 17-tą, 7:30 valandą vakare. J. L.

Penktos Miesto Srities Balsuotojai

Atlikite savo prievoles kovo 17-tą dieną, antradienį, balsuodami už teisininkę Stella A. Ciborowski, republikonų kandidatę į miesto tarybą. Teisininkė Stella A. Ciborowski yra gerai žinoma tarp penktos srities gyventojų. Ji yra gimusi ir užaugusi penktoje srityje ir iš priežasties jos artimos pažinties ir kasdieninio suėjimo su šios miesto dalies gyventojais ji geriau kaip kas kitas žino jų reikalavimus.

Teisininkė Stella A. Ciborowski yra pilnai tinkama atstovauti penktos srities gyventojus miesto taryboje. Ji yra užbaigusi Komercijos Aukštesnę Mokyklą, Becker's Pramonės Kolegiją ir Northeastern Universiteto Teisių Mokyklą. Ji pasekmingai išlaikius Massachusetts valstijos kvotimus, dabar yra praktikuojanti teisininkė, gi jos raštinė yra adresu, 95 Millbury gatvės.

Idant penktojo srities žmonės turėtų tikrą atstovę — kuri žinotų ir suprastų jų reikalavimus, balsuokite už teisininkę Stella A. Ciborowski. Balsavimai tęsis nuo 6-tos valandos ryto iki 6-tos valandos vakaro.

(Skelbimas)

Worcesterio Brockert Alus

Worcestery gamintą alų jau bus galima gauti kovo 17-tą dieną, visose vietose kur laikoma gėrymai. Prieš šešius mėnesius Brockert Brewing kompanija nupirko s e n ą Bowler Brewing kompanijos alaus varyklą, 81 Lafayette gatvės ir įtaisę ištisai naujus įrengimus pradėjo daryti Brocke.t alų. Oscar Brockert ypatiškai prižiurėjo šio naujo alaus darymą. Naujas alus pavadintas jo vardu — "Brockert's A l e". Oscar Brockert yra žinomas ne tiktai šioje šalyje, bet ir per visą pasaulį kaipo vienas iš žymiausių alaus darymo specialistų.

Šiandien ir yra žinomas nuo vieno pakraščio iki kito. Ponas Brockert sulaukęs 14-tus metus pradėjo savo karjerą alaus darymo pramonėje. Jisai Vokietijoj mokinosi ir šioje šalyje per 31 metų darbavosi alaus gaminimo pramonėje. Jisai studijavo ir paskui tarnavo kaipo instruktorius "National Brewer" Akademijoj New Yorko mieste, kur per penkis metus jisai mokino kitus. Jisai yra "National Brewer" Akademijos alumnų sąjungos prezidentas. Kaipo Akademijos Alumnų prezidentas, jisai per septynis metus buvo patarėjas ir aplankė veik kiekvieną žymią alaus gaminimo įmonę šioje šalyje. Kaipo alaus darymo direktorius jisai buvo salyklų gėrymų gaminimo užveizda Buffalo, Syracuse, Rochester, Patterson, New Haven, Meriden ir New Britain.

Brockert fabrikas turi galimybę gaminti 60,000 statinės per vienus metus ir toj dienoj, kada šis alus bus leidžiamas iš kranų, 11,000 statinių bus sudėti sandeliuose. Nors tuo tarpu Brockert alus bus parduodamas iš statinių, kompanija ketina neužilgo parupint alų bonkuose ir blėkėse. Kompanija nesigailėjo išlaidų įsteigt kuo galima moderniškiausį ir sanitariškiausį fabriką. Dabartiniu laiku 60 žmonių dirba, gi kada fabrikas pradės pilnai veikti, tai apie 125 dirbs nuolatai.

Bus keturių rušių alaus — "Brockert's Ale, Brockert's Pale Ale, Brockert's Half Stock Ale" ir per keleta savaičių "Brockert's Bock Beer". Šie produktai yra padaryti iš naminių salyklų, naminių ir importuotų apynių, tyro cukraus, nespirgintų kukuruzų pluoštelių — visi aukščiausios rušies ką galima gauti — ir vandens. Nė jokių kitų daiktų nenaudojama.

Brockert Brewing Kompanijos vedėjas y r a Thomas J. White, kurs yra vice-prezidentas ir buvęs generalis vedėjas C r e m o Brewing Kompanijos, New Britain, Conn. Antanas Pinkevičius, Cremo Kompanijos tarybos pirmsėdis yra Brockert Brewing kompanijos prezidentas. G. R. Cummings, Cummings, Cummings Roofing kompanijos vice-prezidentas, Meriden, Conn., yra iždininkas. Martin Stempien, teisininkas iš New Britain, Conn. yra sekretorius. Mahoney ir Moynihan, vietinė teisininkų firma bus teisių patarėjai.

Visos skelbimo ir supažindinimo pastangos bus nukreiptos link nepaprastos Brockert's alaus rušies ir jo pardavimą. Brockert's alus bus parduodamas kovo 17-tą dieną, visose gėrymų vietose, kur tik kas kreipsis.

Sekančiame numery bus daugiau pranešimų apie šiame mieste gamintą alų.

Bimbiniai Bolševikai, Sklokininkai Ir Dar Kitokie

Kaip visur taip ir pas mus Worcestery, randasi visokio plauko žibčikų. Iki šiol, kol karvutė nebuvo užrukus, jie siekė neva idėjų, o dabar idėjas pametę bėga paskui dolerį.

Štai vienas sklokininkų karalius Leonas Pruseika, kuris dar neseniai redagavo "Naująją Gadynę" ir buvo del sklokininku tuo žmogumi kuomi yra šiandien bimbiniams Stalinas, tačiau tapo jis pačių sklokininkų nukarunavotas ir išmestas iš jų draugijos. Mat, Bimba Prušeikai pasiųlė geresnę duoną negu jis galėjo gaut iš sklolos, bet užtai turėjo visus sklokininkus nusivaryt pas bimbinius. Ir ve kaip su juomi atsitiko — žmogų be nieko paliko. Tai įvyko kovo 6-tą dieną Brooklyne.

Šiomis dienomis sklokininkai su bimbiniais jau beveik buvo nosį su nosią sudurę, — tačiau kaktomis atsimušę ir vėl persiskyrė atgal. Jie kaip vieni taip ir kiti tarnauja Maskvai ir kiekvieną lietuvišką veikimą atydžiai seka ir daro planus kaip jam pakenkt. Taip jie bedarydami pasiliko generolais be armijų. Nors ir be armijų likę tačiau sugalvoja ką nors kenksmingo.

Ot štai kad ir dabar jie paskleidė gandą tarpe tų draugigų, kurios dar turi Lietuvos Laisvės paskolos bonų. Jie gazdina jas, kad esą jau karas su vokiečiais prasideda, ir jau esą fašistinė Lietuva dingsta, taigi reikalaukite bonų atgal kol dar nevėlu.

Bolševikui ar sklokininkui gali kalbėt ką nori, tik jau jiems neprisimink Lietuvos reikalų, o jai taip padarysi, tai gausi fašisto vardą.

Gaila žmonių, kad puošiasi povo plunksnomis, bet nebando akių pravert, kad šviesą pamatyt.

Tėmytojas

Susirinkimas Sekmadienį

Senelių pagalbos draugijos svarbus susirinkimas įvyks sekmadienį, kovo 15-tą, antrą valandą po-pietų. Nariai susirinks Lietuvių Ukėsų Klubo žemutinėje svetainėje. Visi lietuviai, kuriems rupi senatvės likimas malonėkite atsilankyt skaitlingai.

Lietuvių Sportas

Šeštadienį, kovo 14, Aušros Vartų parapijos basketball ratelis loš Commerce High Gymnasium su Lietuvos Vyčių ratelių iš Hartford, Conn. Įžanga 15 centų. Musų merginų ratelis loš su St. Marijos lenkaitėmis tą patį vakarą toj počioj vietoj.

ŠEŠTADIENIS!
PASKUTINĖ DIENA MUSŲ
65-TŲ METŲ
ĮSTEIGIMO SUKAKTUVIŲ IŠPARDAVIMO
Jųs rasite nepaprastus sutaupinimus per visą krautuvę net naujuose pavasariniuose pirkiniuose
NEPRALEISKITE ŠIŲ TAUPINIMŲ
Denholm & McKay Co.

TIKRAS LIETUVIŠKU BIČIŲ
MEDUS
Šitą pavasarį dar tiktai išimtas iš bičių. Aš galiu gvarantuot kiekvieną šio medaus lašelį, kad aš pats išėmiau iš avilių. Mano bičių medus kas metai gauna pirmutinį laimėjimą. Mokestis su pristatymu:
Už stiklinę medaus kvortą 75c
Už galioną $3.00
ir Koriukas Dovanai
Galit ypatiškai kreiptis arba užsakymus del persiuntimo paduot sekančiu adresu
AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNAS
14 Vernon St. WWorcester, Mass.

TRYS DEVYNIOS
Tai vaistai, kurie gydo ir stiprina kraują nuo įvairių ligų. Tas trijankas atgabeno tiesiai iš Palangos į Worcesterį vienas lietuvis amerikietis — Kaulakis. Jis buvo sustojęs Amerikos Lietuvio knygyne ir paliko po porą tuzinų pakelilų keturių rušių gyduolių — dvi rušys Trijų Devynerių, viena rušis parsiduoda po dolerį, o kita po 75c pakelis.
Taipgi paliko dviejų rušių arbatas, kurių pakelis parsiduoda po 50 centų. Ant kiekvieno vaistų pakelio yra parašyta nurodymai kaip tą gydančią arbatą reikia vartot.
Norėdami įsigyt pakelį, kreipkites Amerikos Lietuvio krautuvės adresu: 14 Vernon gatvės, Worcester, Mass.

Labdarybės Dr-jos Nariai Susirinks

Antradienio vakare, kovo 17-tą dieną, Labdarybės draugijos nariai susirinks Šv. Kazimiero parapijos svetainėje, 7-tą valandą vakare. Vienas iš svarbesnių reikalų bus svarstymas apie surengimą vakarienės, kuri įvyks balandžio 19-tą, Patriotų dienoj, Maironio Parke. Apart to bus aptarta kiti draugijos reikalai.

Kiekvienas narys turėtų pasistengt prirašyti kuo daugiausia naujų narių. Pereitame susirinkime prisirašė 30 naujų, tai pageidaujame šį kartą, kad draugija padidėtų 70 nariais. Nariai svarstys kaip bus galima pagerinti Maironio Parką ateinančios vasaros sezonui.

Korespondentas

Miesto Taryba Reikalaus Sumažint Mokesčius Už Elektrą

Tarybos Atstovas Harry Longwell, Republikonas, septintos miesto srities, padavė prašymą Worcesterio majorui Cookson, kad butų paduotas skundas Viešų Naudojimų Komisijai, tikslu sumažint mokestis už elektros šviesos ir iegos naudojimą.

Jisai prašė, kad Miesto Tarybos komisija prašytų majoro Cooksono paduot skundą kas link elektros kainų Worcestery, tikslu jąs sumąžint. Skundas bus paduotas Tarybai del apsvarstymo pirmadienio vakare.

5-tos Miesto Dalies Balsuotojai
BALSUOKITE UŽ
Teisininkę
STELLA A. CIBOROWSKI
Republikonų Kandidatę į
MIESTO TARYBĄ
Penkta Worcesterio Dalis Reikalauja Tikro Atstovavimo
RINKIMAI:
ANTRADIENĮ, KOVO 17-TĄ

Ben. Mendelsohn
ADVOKATAS
390 Main St. Room 931-932
Worcester, Mass.
Tel. 5-3865 Res. 5-2310

Ofiso Tel. 5-2576 Room 527
Charles W. Tamulonis
Lietuvis Advokatas
Namų Tel. 3-3631
390 Main g-vės—Worcester, Mass.

DR. K. MICHALSKI
Gydytojas ir Chirurgas
Valandos: 2 iki 4 ir 7 iki 8 vak.
Nedėliomis ir Šventėmis pagal sutartį
15 Vernon St. — Worcester
DIAL 5-8562

F. A. Vaišnora, M. D.
(VEIKSNER)
LIETUVIS GYDYTOJAS
OFISO VALANDOS:
Nuo 10—12 ryte; nuo 2—4 dienos ir nuo 6—8 vakare
(Sekmadieniais sulig susitarimo)
Tel. 5-7810
96 Vernon G-vės, Worcestery

R. V. Westlin, M. D.
Gydytojas
Baigęs Mokslą Suomijoj
OFISO VALANDOS:
Nuo 10-11 ryte; nuo 2-3 dienos ir nuo 7-8 vakare
Trečiadieniais — nuo 10-11
45 Prospect Gatvės
Fitchburg, Mass.

MESSIER'S DINER
Pabandykit Pas Mus Sykį Pavalgyt ir Pasisvečiuot Naujai Įrengtuose Budelėse.
49 Millbury Gatvės

Šaltas Oras Ateina
Bukit Prisirengę—Pirkit Dabar
KOKSAI Žirniniai $10.40 Riešutiniai $12.00 Vidutiniai $12.00
Anglys Riešutiniai $13.90 Didesni $14.15
Mystic Briquets Apvalainios Anglys $10.90
Domestic Fuels, Inc.
Puikiausios Rušies — Prieinamos Kainos
641 CAMBRIDGE ST.
Tel. 5-6962

"Russian Cleercoal"
ANGLYS
Aukštos Šilumos ir Mažiau Bačkutės Pelenų iš Vieno Tono Pabandykite
Doherty Coal Co.
34 Franklin St.—Worcester, Mass.
Sankrova: 241 Southbridge St.

MOTIEJUS A. ČIVINSKAS
Vienintėlis Lietuvių Graborius Worcestery
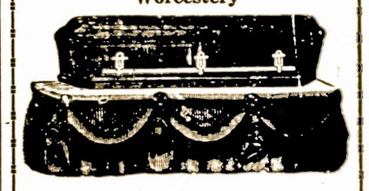
Patarnauju laidotuvėm ir išrandavoju automobilius įvairiems reikalams už prieinamiausią kainą. O 25 mylių atstume nuo Worcesterio susisiekimo reikaluose, patarnauju už dyką. Kreipkitės — Tel. 5-5898.
340 HARDING STREET

Parsiduoda Valgykla
Parsiduoda valgykla su laisniu, geroje vietoje, visko pilna — valgių, alaus ir vyno. Savininkas važiuoja į Lietuvą.

ANT PARDAVIMO
Ant pardavimo — arba mainymo— 6 ruimų bakužė, 2 akrai žemės, 1 karvė, 1 kiaulė ir daugelis vištų. Savininką galit matyt nuo 5 val. iš ryto iki pirmos po pietų. Kreipkitės Amerikos Lietuvio ofisan.